

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
AZƏRBAYCAN DÖVLƏT İQTİSAD UNİVERSİTETİ

MAGİSTRATURA MƏRKƏZİ

Əlyazması hüququnda

İsmayılzadə Gülşən Ədalət qızı

**“Müasir dizaynın formalaşmasında “eklektik” üslubun fundamentallığı”
mövzusunda**

MAGİSTR DİSSERTASIYASI

İxtisasın şifri və adı:
İxtisaslaşma:

060321 - “Dizayn”
“Dizayn və texniki estetika”

Elmi rəhbər:
dos. E.N.Qasımova

Magistr proqramının rəhbəri:
dos. L.H.Məmmədova

Kafedra müdiri: dos. L.H.Məmmədova

BAKİ - 2020

MÜNDƏRİCAT

Səh.

GİRİŞ.....	3
FƏSİL I. EKLEKTİK ÜSLUBUN TARİXİ , MƏNŞƏYİ VƏ YARANMA XÜSUSİYYƏTLƏRİ.....	6
1.1. Eklektikanın yaranma səbəbləri.....	6
1.2. Geyim nümunələrində eklektikanın formalaşması.....	12
FƏSİL II. EKLEKTİK ÜSLUBUN MEMARLIQDA VƏ İNTERYER DİZAYNINDA FORMALAŞMASI.....	24
2. 1. Memarlıqda eklektikanın inkişafı.....	24
2.2. İnteryer dizaynında eklektik üsluba müraciət.....	33
FƏSİL III. EKLEKTİK ÜSLUB MƏŞHUR DİZAYNERLƏRİN YARADICILIĞINDA.....	44
3.1. Con Qalyano yaradıcılığında eklektika fəlsəfəsi.....	44
3.2. Mark Jakobs yaradıcılığında eklektikaya müraciət	48
NƏTİCƏ VƏ TƏKLİFLƏR.....	53
İSTİFADƏ EDİLMİŞ ƏDƏBİYYAT.....	56
XÜLASƏ.....	58
PE3IOME.....	59
SUMMARY	60
ƏLAVƏLƏR	61

GİRİŞ

Mövzunun aktuallığı. Eklektizm termini müxtəlif tarixi üslubda olan elementlərin bir əsərdə birləşməsinə təsvir etmək üçün , əsasən memarlıqda və müvafiq olaraq incə və dekorativ sənətdə istifadə olunur.

Eklektik sənət - heç bir ciddi şəkildə vahid bir üsluba inteqrasiya olunmayan, bir və ya digər formada tamamilə mexaniki qarışıq olan yalançı sənətdir. Xarici və ya daxili birliyi, fərdi və ya daimi bir üslubu yoxdur və vahid dəyərlər sistemini əks etdirmir.

Müxtəlif üslub və cərəyanların qarışığı ilk dəfə XIX əsrin ortalarında yarandı. Bu yeni istiqamət memarlıq quruluşlarına və bəzək dizaynına aiddir.

Geyimdə eklektizm hippilərin dövründə özünü göstərməyə başladı. Müstəqil bir geyim tərzə olaraq, eklektizm cəsur , sarsılmaz və yaradıcı fantaziyaların təzahürüdür.

Eklektizmə meyl hər zaman mövcud idi, çünki üslubların qarışığına həm memarlıqda, həm də daxili dizaynda tez- tez müraciət edilirdi. Ancaq müstəqil bir üslub olaraq XIX əsrdə mövcud üslubları birləşdirmək və eyni zamanda yenilərini yaratmaq fikri meydana gəldikdə tanınıb.

Çox vaxt bir-birinə yaxın tarixi üslublar qarışdırılır, məsələn, klassizm və imperiya, barokko və müasir. Əşyalar bir-birinə zidd olmadan içəridə ahəngdar şəkildə birləşdirilir.

Eklektizm xarici görünüşdəki müxtəlif üslubların, janrların birləşməsidir. O, yalnız geyimlərə deyil, bütövlükdə görünüşə də təsir göstərir. Bu ən elementar və eyni zamanda mürəkkəb üslublardan biridir. Eklektik obrazı ibtidai və ya darıxdırıcı adlandırmaq olmaz. Eklektizm müxtəlif üslubların vəhdətidir. Onların ən uğurlu elementlərini özündə birləşdirir.

Bir konsepsiya olaraq eklektizm qədim yunan fəlsəfəsində yarandı. XIX əsrin təsviri sənətinin bir istiqaməti olaraq mövcud idi. Memarlar tərəfindən qeyri-adi strukturlar yaratmaq üçün istifadə edilmişdir. Fərqli cərəyanları və digər dövrlərin formalarını özündə birləşdirən geyim tərzə, bütün

qurulmuş qaydaları qəsdən pozan, rahatlıq və təvazökarlığı, qərb və şərq, köhnə və yenini qarışdıran bir üslubdur.

Eklektizm XX 70-ci illərdə geniş yayıldı. Müasir eklektizmin özünəməxsus xüsusiyyətləri var, bunlara üslubun kompaktlığı və XX əsrin istiqamətlərindən götürülmüş funksionallıq daxildir.

Bu termin əsasən sənət, memarlıq, klassik musiqi üslublarının birləşməsini və ya müasir sənət janrlarından klassik elementləri götürmək, sitat gətirmək üçün istifadə olunur.

Eklektizm tənqidi müzakirələrdə və qiymətləndirmələrdə mühüm rol oynayır, lakin tətbiq olunan əsl sənət əsərlərindən bir qədər uzaqdır və bunun mənası qeyri-səlisdir. Eklektizmin ən sadə tərfi - hər sənət əsəri müxtəlif təsirlərin birləşməsidir. Bir mənada, eklektizm maniyezmə bənzəyir, lakin maniyerizmdən fərqli olaraq, eklektizm heç bir hərəkət təşkil etməmiş və ya xüsusi bir üslub kimi göstərilməmişdir. Məhz bu xüsusiyyəti ilə xarakterizə olunur. O, xüsusi bir üslub deyildi.

İndi eklektizm sözünün mənası dəyişməyib. Bu gün eklektik bir görünüş rahatlıq və praktiklikdir.

Mövzunun öyrənilmə vəziyyəti. Dissertasiya işinin mövzusunda xarici ölkələrin alimləri və mütəxəssisləri araşdırmalar aparmışlar və onun haqqında tədqiqat işləri və monoqrafiyalar yazılmışdır. Həmçinin dünya şöhrətli dizaynerlər və memarlar da eklektik üsluba müraciət etmişlər: Con Qalyano, Mark Jakobs.

Tədqiqat işinin predmeti və obyekt. Tədqiqat işinin predmeti və obyekt eklektik üslubun dizaynın müəyyən sahələrinə təzahürü geyim, memarlıq, dizayn, dünya şöhrətli dizaynerlərin yaradıcılıq quruluşu.

Tədqiqat işinin məqsəd və vəzifələri. Tədqiqat işinin əsas məqsədi araşdırılan dizayn sahəsində eklektik üslubun işlənmə dərəcəsini müəyyən etmək və qərb dizayn məktəbinin nümayəndələri Con Qalyano və Mark Jakobsun yaradıcılıq kolleksiyasında eklektik üslubun müasir dəbə təsirini aşkarlamaqdan ibarətdir.

Tədqiqat işinin elmi yeniliyi. Dissertasiya işində aşağıdakı məsələlərə toxunulmuşdur:

- eklektik üslubun tarixi , mənşəyi və yaranma xüsusiyyətləri;
- eklektikanın yaranma səbəbləri və geyim nümunələrində eklektikanın formalaşması;
- eklektik üslubun memarlıqda və interyer dizaynında formalaşması;
- memarlıqda eklektikanın inkişafı və interyer dizaynında eklektik üsluba müraciət;
- eklektik üslub məşhur dizaynerlərin yaradıcılığında;
- Con Qalyano yaradıcılığında eklektika fəlsəfəsi və Mark Jakobs yaradıcılığında eklektikaya müraciət.

Tədqiqat işinin informasiya bazası. Tədqiqat işdə xarici ədəbiyyatlara, həmçinin internet resurslarına, elmi məqalələrə, dəb jurnallarına müraciət etmişəm.

Tədqiqat işinin strukturu və aparılması. Tədqiqat işi giriş, 3 fəsil, nəticə və təkliflər və istifadə edilmiş ədəbiyyatdan ibarətdir. Tədqiqatın I fəslində eklektik üslubun tarixi , mənşəyi və yaranma xüsusiyyətləri, II fəslində eklektik üslubun memarlıqda və interyer dizaynında formalaşması, III fəslində isə eklektik üslub məşhur dizaynerlərin yaradıcılığında mövzularına müraciət olunub. Tədqiqat işinin sonunda işə uyğun nəticə və təkliflər və əlavələr qeyd edilmişdir.

FƏSİL I. EKLEKTİK ÜSLUBUN TARİXİ , MƏNŞƏYİ VƏ YARANMA XÜSUSİYYƏTLƏRİ

1.1. Eklektikanın yaranma səbəbləri

"Eklektika" termini müxtəlif üslub, forma və metodların birləşməsini bildirir. Eklektik üslub memarlıqda, landşaft dizaynında, dizaynda və dəbdə illərdir mövcuddur. Geniş mənada konsepsiya fəlsəfədə, psixologiyada və təsviri sənətdə də istifadə olunur. XIX əsrin ortalarından bəri bu üslub fəaliyyətin demək olar ki, bütün sahələrinə fəal şəkildə daxil olmağa başladı və indi sənət, dizayn və memarlıq sahələrində olduqca əhəmiyyətlidir.

Eklektika kritik müzakirələrdə və qiymətləndirmələrdə mühüm roll oynayır. Lakin eyni şəkildə tətbiq olunan artifaktların real formalarından uzaqdır və əhəmiyyəti olduqca qeyri müəyyəndir.

Eklektikanın dönüş dövrlərində yeni ideyaların, aktual məzmunun və köhnə formanın, yeni üslubun cizgilərinin disharmoniyasının incəsənətində əks olunması kimi çıxış edirlər. Belə ki, Roma müəllifləri Qədim Yunanıstanın məşhur dramaturqlarının eklektik dəyişikliklərini yaratmış, onlara yalnız bir sıra yeni elementlər əlavə etmişlər. Eklektikanın xüsusiyyətləri rəssamın yaradıcılığında keçid proseslərinə və onun nümunələrin rolundan öz bədii üslubuna gedən zaman uyğun gəlir.

Bəzən sənətkarın özbaşınalığının nəticəsi kimi eklektikanın yaranması, bədii yaradıcılığın qanunauyğunluqlarının pozulması orijinal, bədii dəyərləri olmayan əsərlərin yaranmasına gətirib çıxarır. Bu müddəa incəsənətin yaradılması, yayılması və istehlakı sahəsində burjua zövqlərinin hökmranlığı dövründə öz təsirini göstərir.

İstedadlı ustalar elementlərin, üslubların eklektik birləşmələrinə tez-tez zövq tələblərinə, zəngin sifarişçilərin şıltaqlıqlarına əməl etməyə məcburdurlar. Bu, eklektikanın bəzi dəb sensasiyalarını pul qazanmaq üçün digərlərinin qəbulu və dəyişdirilməsi prinsipinə çevrildiyi qeyri adi məhsulun

yananmasına gətirib çıxarır. Bu şəraitdə eklektika Qərb incəsənətinin açıq üsuluna çevrilir.

Sadəcə olaraq bu, müxtəlif üslubların birləşməsidir. Bəşəriyyət nə qədər yaşlı olsa, onun incəsənətdə orijinal yol axtarırları bir o qədər çətinləşir. Hər halda, hər şey təkrarlanmağa məhkumdur.

Müxtəlif üslubların, ideyaların, Baxışların ənənəvi olaraq bütövlük naminə tanınmayan bir şeyə qarışması elmi terminologiyada "eklektika" termini ilə işarələnib .

Termini ilk dəfə e. ə. II əsrdə eklektizm fəlsəfi məktəbinin banisi Potamon istifadə etmişdir.

Quldarlıq quruluşunun dağılması şəraitində eklektiklər mənəvi normaların yaradılması məqsədini görürdülər, lakin bu zaman yad düşüncələrin birləşməsi ilə məhdudlaşdırırdılar.

Beləliklə, eklektika təkcə üslubun təyin edilməsi deyil, həm də bədii metoddur. Avropada Maniyerizm dövründə də ondan fəal istifadə edirdilər.

Cuvanni Batista Piranesi öz üsulu ilə müasir rəngkarlıq və heykəltəraşlıqda yeni kompozisiyalı orijinal antik fragmentlərlə birləşdirilməsi ideyasını irəli sürmüşdür.

İncəsənət nəzəriyyəsində belə bir fikir qəbul olunmuşdur ki, bədii üslub bədii əsərin bütün elementlərinin bütövlüyü əsasında yaranır. Eklektika isə tarixi üslubun yaranmasına mane olur, vaxtsızlığın və simasızlığın izini qoyur. Buna baxmayaraq, romantizm dövrü (XVIII–XIX əsrlər) onun azad yaradıcılıq prinsipləri ilə eklektikanın başlanğıcını üslub kimi qoymuşdur. Alman romantiklərinin ruhlandırıcılarından biri olan filosof A. V. Şleqel yazırdı: "Dünya böyükdür və onda çox şey eyni zamanda mövcud ola bilər".

Parisdə böyük opera binasının müəllifi olan memar S.Qarnye isə əlavə edib: "Hər dövrün öz gözəlliyi var. Doğru olan hər şey gözəldir, eklektikaya heyran olmaq üçün insanın özü eklektik olmalıdır".

Eklektizm bir anlayış kimi sənətin bir çox sahəsinə xasdır. Bu həm memarlıqdakı üslub, həm də dizayndakı istiqamətdir. Eklektizmə inamla bir

şey söyləmək olar bu gözəllik yaratmaq üçün seçilmiş hər cür forma, metod, üslubun birləşməsidir. Əslində, qədim yunan dilindən "seçilmiş", "seçmə" mənasını verən "elektektos" sözü özü bu termini aydın şəkildə ifadə edir.

XIX əsrdə mövcud üslub və cərəyanlar arasında ziddiyyət olduğuna görə eklektik üslub sənət və ictimai həyat arasındakı əlaqəni tam şəkildə əks etdirə bilmədi. Buna görə bütün meylləri ümumiləşdirməyə və tanış mühitə yeni bir şey gətirməyə ehtiyac yaranmışdır.

Fransada eklektizm ilk dəfə King Luis Filipp (1830-1848) dövründə ikinci İmperiya üslubunda ifadə tapdı. Barokko və rokokodan fərqli olaraq ortaya çıxdı, buna görə bu dövrdə daxili konsepsiya kəskin şəkildə dəyişdi. Ən populyar parçalar qaranlıq doymuş rəngli "ağır" parçalar (məxmər, təmtəraqlı) və həqiqi dəri idi. Zəriflik və rahatlığın digər elementləri tamamilə yox olmalarına baxmayaraq, daha az istifadə olunmağa başladı. Vurğu ağır çərçivələrə, vazalara, saatlara və digər elementlərə yönəldi.

Mebelə gəldikdə, bəzən çox rahat deyildi, çünki məqsəd diqqəti cəlb etmək, heyratə salmaq idi. Trend III Napoleonun (1871-1940) dövründə davam etdirildi.

İngiltərədə, eklektizm viktoriya üslubunun hökm sürdüyü 1840-1900-cü illər arasında çiçəkləndi. Çox vaxt o, rokoko, qotik, eləcə də İngilis, Afrika, Hind motivlərini birləşdirdi.

Eklektizm vizual sənətdə bir növ qarışıq bir üslubdur: "müxtəlif üslublardan müxtəlif istiqamətləri götürüb onları birləşdirmək". Diqqəti çəkən odur ki, eklektizm heç vaxt sənətdə xüsusi bir üslub deyildi: bu, xüsusi bir üslub olmadığı üçün xarakterizə olunur. Ümumiyyətlə, termin bir əsərdəki bir çox təsirin birləşməsini təsvir edir. Əsasən memarlıq, rəssamlıq, qrafika və dekorativ sənətdə müxtəlif tarixi üslub elementlərinin birləşməsidir.

Baxmayaraq ki, 1970-ci illərdən sonra üslubların canlanması adətən tarixçiliyin aspektləri adlandırılırdı, bu termin neoklassizmdən sonra XIX əsr memarlığının ümumi stilistik müxtəlifliyində də zəif tətbiq olunur.

Eklektizm tənqidi müzakirələrdə və qiymətləndirmələrdə mühüm rol oynayır, lakin tətbiq olunan əsl sənət əsərlərindən bir qədər uzaqdır və bunun mənası qeyri-səlisdir. Terminin ən sadə tərfi - hər sənət əsəri müxtəlif təsirlərin birləşməsidir. Bir mənada eklektizm maniyerizmə bənzəyir, bu terminin pul dövrünün əksər hissəsi üçün istifadə olunduğu halda, maniyerizmdən fərqli olaraq, eklektizm heç bir hərəkət təşkil etməmiş və ya xüsusi bir üslub kimi göstərilməmişdi, məhz bu xüsusiyyəti ilə xarakterizə olunur.

Eklektika bu gün populyar bir üslub qarışığı halına gəldi. Populyarlıq yalnız praktiki cəhətdən deyil, həm də bədii tərəfdən özünü doğruldur.

Sinxron, sintetik və formal eklektizm arasında bəzi fərqlər var. Sinxron eklektizm 1830-cu ildən bəri bəzi üslublardan fərqli olaraq müxtəlif üslublu vasitələrin və ya dizaynların qarşıdurma rejimində olduqda ilk inkişaf mərhələsidir. Sinxron eklektizmin təməli Alman memarları Karl Fridrik Şinkel, Fredriç von Hartner və Leo von Klenze tərəfindən qoyulmuşdur.

İkinci isə müxalifət üslublarını yumşaltmaq, onları bir obyektə birləşdirmək məqsədi daşıyan sintetik eklektizmdir. Əsasən Avstriya, Fransa və Almaniyada inkişaf etmişdir . Məqsədli sintetik eklektizm birmənalı xarakterə və mürəkkəb ünsiyyətə malik olmayan qeyri-kamil estetik bir kompozisiya kimi qəbul edilə bilər.

Son olaraq gözəl sənət üslubunu vurğulayan rəsmi eklektizmdir. Əsasən ABŞ-da istifadə olunur. Avropada eklektizm XIX - XX əsrin əvvəllərində tarixi üslublardan istifadə edilərək nümayəndəlik binalarının yaradılması zərurətində daha aydın görünürdü.

"Eklektika" termini ilk dəfə Johan Vinkelmann tərəfindən rəsmlərində intibah və klassika ənənələrinin elementlərini özündə cəmləşdirən Carracci sənətini xarakterizə etmək üçün istifadə edilmişdir. Həqiqətən, Aqostino, Annibale və Ludoviko Carracci, Mikelanjelo sənətinin, Titianın rəngləri, Rafael simmetriyası və cərgələrində birləşməyə çalışdılar.

XVIII əsrdə Londondakı Kral Rəssamlıq Akademiyasının rəhbəri Coşua Reynolds ən təsirli eklektiklərdən biri idi. Məşhur akademik nitqlərinin altıncı hissəsində (1774), sənətkarın antik dövrün əsərini " hər zaman istədiyi şeyi almağa haqqı olan, xalq üçün açıq olan ümumi bir jurnal " olaraq istifadə edərək biləcəyini yazdı. XIX əsrdə İngiltərədə Con Raskin də eklektizmi təbliğ etdi.

Avropada eklektizmin bir üslub kimi görünməsi XIX əsrin 30-cu illərinə aid edilə bilər. Sənəti yeniləmək üçün avanqard istəyi ortaya çıxdı, lakin çox keçmədən yeni bir şeyin unudulmuş köhnə olduğu qənaətinə gəldilər, buna görə fərqli olaraq tərtib etmək və bəzək almaq üçün səy göstərmək lazımdır.

Tez-tez baş verən kimi, memarlıqda meyllərin sintezi əvvəlcə təqdir olunmadı, lakin qəbul edilmiş normaları pozduğuna görə qrotesque adlandırıldı. Lakin, tezliklə eklektizm tipik qazma memarlığına əla alternativ kimi qəbul olunmağa başladı.

Fransız eklektizmi rokoko və barokko ilə ziddiyyətdə ortaya çıxdı. Daxili bəzəkdə ağır parçalar, doymuş rənglər üstünlük təşkil etməyə başladı, mebel narahat ola bilər, amma yüz faiz özünə diqqəti cəlb etdi.

İngilis eklektizmi yalnız tanış rokoko və qotik deyil, Hind, Afrika motivlərinin xüsusiyyətlərini də özündə cəmləşdirmişdir.

Rusiyada eklektizm, Bizans cərəyanına, orijinal rus üslubu olan neo-qotikə qayıdış olaraq özünü göstərdi.

Landşaft dizaynında eklektika bir neçə, zahirən uyğun olmayan üslubların qarışmasına əsaslanan istiqamətdir. Çoxları bu üslubu başa düşməzlər, onu mənasız hesab edirlər. Amma əslində belə deyil. Savadlı şəkildə tərtib edilmiş sahə çox ahəngdar və zərif görünür.

Beləliklə, ərazinin landşaft dizaynı bir neçə mərhələdə formalaşır və buna görə də o, bir neçə üslub istiqamətini birləşdirilir. Burada aralıq dənizi landşaftının və Yapon üslubunun dincliklə qovuşması mümkündür.

Eklektika hər hansı bir müəyyən üslubun olmaması deməkdir. Landşaft dizaynında bu üslubu seçərkən müəyyən elementləri seçməklə lazımi nəticələr

əldə edə bilərsiniz. Bağlı gözəl və rahat edə bilən dizaynerə müraciət etmək daha yaxşıdır.

XX əsrin əvvəllərində avanqard rəssamlar yeni bir şey yaratmağa çalışdılar. Ancaq köhnə dövrlərdə bunun əvvəllər fərqli ölkələrin tarixi mədəniyyətlərində əks olunduğuna görə daim "büdrədilər". Yalnız bir anda mövcud istiqamətlərin bəzi xarakterik xüsusiyyətlərini götürməklə yeni bir üslubun yarana biləcəyi bir vəziyyət yarandı.

Bu fikir yeni və maraqlı idi. Şərq və qərbi, yüksək texnoloji və sənət dekorlarını özündə birləşdirən müasir eklektizmin valideyninə çevrildi. Tərkibində daxili dizayndakı eklektik cəhət çox çox komponentlidir. Bu eklektik üslub hesab olunan interyerdəki çox komponentdir.

Eklektik cərəyanın fərqli bir xüsusiyyəti bütün elementlər üçün möhürlərin olmaması ilə azadlıq idi. Bina tikərkən və təchiz edərkən sənətkarlar obyektin məqsədindən asılı olaraq müxtəlif üslublara əsaslanırlar: bir məbəəd, ictimai bina, xüsusi ev və ya fabrik.

Stilistik üstünlüklər bölgəyə görə fərqlənirdi. Məsələn, Kaliforniyada ispan motivləri çox populyardı və "müstəmləkə" üslubu Yeni İngiltərədə üstünlük təşkil edirdi. Kotteclər və evlər "müstəmləkə" üslubda təchiz edilmişdi və əşyalar həm Şippendale'nin şah əsərlərini, həm də fabrik istehsalı olan xam ağcaqayın mebellərini əhatə edə bilər. Mebel fabrikləri müxtəlif dövrlər üslubunda hazırlanmış bütün dəstləri istehsal edirdi.

Şəxsi mülkiyyət sifarişi, mənzillərin, villaların, yay yaşayış yerlərinin dizaynı sahəsində idi. Bu dövrdə daşınmaz əmlakın - malikanələrin, evlərin alqı-satqısı üzrə əməliyyatlar çoxaldı, kirayə mənzillərin sayı artdı. Bir mənzildən digərinə köçmək, varlı, zadəgan və hörmətli insanlar üçün də qeyri-adi deyildi. Təmir etdilər və interyerləri yalnız qismən dəyişdirdilər - bunlarda eklektizm özünü göstərdi.

Şəxsi firmaların və istehsal müəssisələrinin sayı artdı, geniş tələbat olan sənət əsərləri istehsal edildi. Çox sayda divar kağızı istehsal edildi.

Firmaların sayı artdı, sahibləri dəyişdi, birləşdi və bağlandı, zövqlər dəyişdi. Bütün bunlar interyerin inkişafına təsir etdi.

1.2. Geyim nümunələrində eklektikanın formalaşması

Eklektik üslub XX əsrin 70-ci illərində hippy geyimlərində geniş yayıldı. Bəzən geyimlərindəki məhsulların eklektik qarışığı, bəzən vəsait çatışmazlığı, bəzən isə insanları şoka salmaq istəyi səbəbindən olurdu. Eklektizmdə isladılmış Hippie geyimləri 70-ci illərdə cəmiyyətdə kəskin tənqidlərə məruz qaldı və bu gün yeni bir dəb meydana gətirərkən ilham mövzusu. Məlum olur ki, eklektizm bir kostyumda belə zərərli bir fenomen deyil, xüsusən gündəlik həyatdakı cansıxıcılıqdan qurtulmağa kömək edir.

Eklektizm XX əsrin 70-80-ci illərinin dağınıq üslubunu müşaiət etdi. Müasir təsadüfi qaynaşma etnik üslublarda müxtəlif dərəcələrdə mövcuddur, lakin müstəqil bir üslub da ola bilər.

Eklektizm yeni və köhnədir. 1970-ci illərdə dünya dəbi və onun bütün mexanizmləri dəyişdi. Alıcılar bir dominant üsluba riayət etməyi dayandırdılar və müxtəlif kolleksiyalardakı əşyaları birləşdirməyə başladılar. O dövrdə hippilər yenə də dəbi, tonu təyin etdilər: parlaq rənglər, korlanmış aksesuarlar, çanta üslubları, köntöy və ekzotik elementlər. Yaxşı və hippy sərgüzəştlərinə getməyən, lakin trenddə qalmaq istəyən gənclər gündəlik imicini submədəniyyət əşyaları ilə seyrəldilər.

İndi eklektizm sözünün mənası dəyişməyib. Bu gün eklektik bir görünüş rahatlıq və praktiklikdir. Bu üslub qeyri-adi görünmək istəyən və eyni zamanda açıq şəkildə şoka düşməyənlər üçündür. Ancaq yenə də bir şey dəyişdi. Bu gün etnik üslubda ekzotik detallarla tamamlanan düz bir pambıq sarafan, eklektizmlə əlaqələndirilə bilməz. Bu günkü "qarışıqlar" bizə qarderobumuzdan tanış şeylərə yeni bir görünüş ilə necə baxmaq olduğunu

öyrədir. Güman ki, uyğun olmayan müasir birləşmənin klassik bir nümunəsi, daban ilə geyilmək adət olan kobud üzüm ayaqqabılarıdır.

Bu gün ən populyar üslub meyllərindən biri geyimdə eklektizmdir. Bir çox insanlar bu terminin imicdə bir uyğunsuzluq, "hiylə" mənasını verdiyini düşünürlər. Ancaq əmin olun ki, bu belə deyil. Eklektizm eyni anda bir neçə üslubu özündə cəmləşdirən və yaxşı hazırlanmış bir obrazdır. Bu prosesi öyrənmək o qədər də asan deyil.

Eklektik üslubda bir görüntü yaratmaq üçün bir neçə prinsip var:

70-ci illərdən bizə gələn dəstlər. Məhz o dövrdə dünyadakı dəb qadınları fərqli qarderob əşyalarını birləşdirməyi öyrənmişdilər. Bu dövr rəng və formalı, bir qarışıqlıqdan fərqlənməyə çalışan subkulturaların meydana çıxması ilə xarakterizə olunurdu. Birləşdirmə prinsipinin, dəb meyllərinin inkişafı dövründə ortaya çıxması çox təəccüblü deyil və əksəriyyəti bizə aiddir. Uyğunlaşdırma hər şeydən əvvəl bir-biri ilə uyğun gələn əşyaları bacarıqla birləşdirmək qabiliyyətidir. Bəlkə də bu eklektik bir görünüş yaratmaqda aparıcı qaydadır. Qarışıqlar görüntünü daha maraqlı və cəlbedici etməyə imkan verir. Ziddiyyətlər üzərində oynamaq ümumi görünüşünüzü yaxşılaşdırmağa kömək edəcək.

Görünüşə bir neçə üslub əlavə edərək, eklektizmin qəlbinə yol açırırsınız. Ancaq çox vaxt bu nöqtədə qızların çoxu səhvələr edirlər. Fərqli üslubların birləşməsində bir neçə qaydanı xatırlamağa dəyər:

- əks tərzlər bir görüntüyə birləşdirilməməlidir;
- daha təmkinli və mühafizəkar üslubda rahatlıqla (məsələn, biznes və idman kimi) "evlənmək" çox çətindir;

Üslubları bir görüntüyə qarışdırmaq yalnız quruluş və xüsusiyyətləri uyğun gəlsə mümkündür. Ancaq bunlar onları pozmaq üçün mövcud olan bütün qaydalardır. Əslində, ötən illərin ən aktual şəkilləri əks tərz istiqamətlərini birləşdirmək idi. Buna parlaq bir nümunə, idman ayaqqabıları ilə birləşən ənənəvi bir iş üslubunda düz bir paltodur. İndiki dəb meylləri

rahatlıq və praktiklikdir. Bu cəsarətli və fəvqəladə həlləri bir görüntüyə birləşdirməyə imkan verir.

Eklektik üsluba aşağıdakılar daxildir:

Ağıllı və təsadüfi bir geyim tərzı: işgüzar imicin idman tərzının elementləri ilə tipik birləşməsi. Bunlar işdə ümumiyyətlə gündəlik geyilən geyim növləridir. Məsələn, bir pencək, cins və əlavə olaraq çiyin çantası .

Qarmaqarışıq geyim tərzı: ucuz ilə markalı əşyaların birləşməsindəki üslubun əsas ideyası. Bu gün dəb adamlarının zəhnindəki qarmaqarışıqlıq anlayışı dəyişdi, buna görə də bu üslub istiqaməti dram və idman mövzusunə işarə edir.

Uyğun olmayan geyim tərzı: bəlkə də eklektizmin ən bariz nümunəsidir. Həqiqətən axmaq görünmək istəsəniz bu geyim tərzını seçə bilərsiniz. Bu görüntünü yaratmaq olduqca çətindir. Üslub istiqamətinin əsas ideyası rənglər və geyimlərin tam uyğunsuzluğudur. Bu forma ənənəvi anlayışından kənara çıxan hər şeyi birləşdirir.

Müasir reallıq şəraitində, bazarın kütləvi dükanları və böyük bir istehlakçı segmenti üçün dizayn edildiyi zaman çox şey artıq eklektik üslubda tikilir. Mağaza pəncərələrinə, kolleksiyaların ağırlığına diqqətlə baxsanız, görüntü üçün fikirlər asanlıqla ağılınıza gələcəkdir.

Əgər həqiqi dəb istiqaməti haqqında danışırıqsa, bu zaman müxtəlif üslubların ən yaxşı detallarının əqləbatan birləşmələrini nəzərdə tutduğunu başa düşməlisiniz. Bir parçada birləşdirilmiş əşyaların hər birində yaradılan görüntü ilə ortaq bir şey olmalıdır. Əlbəttə ki, eklektizmdə aydın qaydalar yoxdur. Son mövsümlərin dəb kolleksiyalarına müraciət etsək, eklektik üslubun ən yaxşı nümunələri dizaynerlərdən Mark Jakobs, Dolce və Gabbana, Donna Karannın geyim nümunələrində rast gəlmək olar.

Eklektikaya üslublarla oynayaraq başlaya bilərsiniz: romantik bir geyimlərin üstünə klassik bir gödəkcə taxmaq və ya əksinə, iş kostyumu ilə romantik bir köynəyi dəstləşdirmək. Cins geyimlər və gödəkcə həmişə uğurla birləşir. Bir qayda olaraq, romantik və etno-üslubun elementləri ahəngdar

görünür. Bundan əlavə, " uyğun olmayan birləşmə " zamanı təcrübənin xüsusiyyətlərini nəzərə alması çox vacibdir. Məsələn, armud formalı bir bədənə sahib olan qızlar, bir geyimdə kəsilmiş gödəkcə və alovlu şalvarları birləşdirməməlidirlər. Belə bir birləşmə yalnız siluetin üçbucağını vurğulayacaq və onu tarazlaşdırmayacaqdır. Düşünməyin ki, eklektizm yalnız gənclər üçün bir üslubdur. Əlbətdə ki, geyim tərzı çox vaxt həyat tərzindən asılıdır. Bununla birlikdə, iş dünyasından olan insanlar eklektizmdən istifadə edərək imiclərində dəyişiklik edə bilirlər. Məsələn, qarderobu ofis geyimi ilə məhdudlaşan qadınlar eklektizmin köməyi ilə işgüzar qadıdan asanlıqla romantik qadına çevrilə bilirlər. Klassik üsluba aksesuarlar əlavə etmək və ya gödəkcənin altına sərt gödək əmək geyinmək kifayətdir ki, dəyişiklik baş versin.

Üslublar arasındakı aydın xətləri, uyğun olmayanlarını götürərək eklektizmin istiqamətverici motivini birləşdirin. Ancaq bu müxtəlif istiqamətlərin xaotik bir surəti deyil, ən yüksək zövq səviyyəsini nümayiş etdirən, özünü təmin edən dəb tərzidir.

Müxtəlif tonları çox rəngli palitrada qarışdıran bir rəssam kimi, eklektizmi hiss edin və həyatınıza eklektizm qatın.

Əgər maraq dairəniz geniş və müxtəlifdirsə, ətrafdakılardan ilham almağı bacarırsınızsa o zaman eklektik üslubu bəyənəcəksiniz . Dəyişiklikdən qorxmursunuzsa, təcrübə aparın, yaradıcılıq qabiliyyətinizi yoxlayın, özünüz üçün bir geyim hazırlayın. İndiki dəb üslubunu qısa şəkildə belə səciyyələndirmək olar: həddindən artıq cəlbədicilik.

Eklektika bir birinə uyğun olmayan geyimlərin və yaxud əşyaların bir yerə yığılması deyil. Birini götürüb digərini bir az əlavə edib hər şeyi qarışdıraraq "Babil pandemiyası" əldə edəcəksiniz. Qarışıq üç üslubdan çox olmamalıdır. Qarderob əşyalarının rahatlığı, qarşılıqlı uyğunluğu olmalıdır. Müasir dəb meylləri ötən illərin dəbi ilə uzlaşır, detallara xüsusi diqqət yetirilir. Geyim qarderobunun komponentləri ümumi bir fikir və mövzu ilə bağlanır.

Eklektik üslubda bir qarderob seçərkən, bunun sizin daxili aləminizi əks etdirəcəyini düşünməlisiniz. Təsvir yaratmaqda istifadə olunan fərdi əşyalara tez bir nəzər yetirsəniz, onlarda qeyri-adi bir şey görməyəcəksiniz, ancaq bir-birlərinə uyğundurlar və incə görünürlər.

Kompozisiyadakı elementlər nadir hallarda rəngə uyğun gəlir: bir ekzotik heyvanın dərisini təqlid edən bir hüceyrə və ya bir zolaq, çiçəklər. Monoxrom və boz rəngli çalarları unudun, qeyri-adi naxışlar və parlaq rənglər eklektik üslubdan ayrılmazdır.

Düzgün bir şey seçsəniz, şəxsiyyətinizi qoruyacaqsınız, insanlardan fərqlənəcəksiniz.

Paradoks eklektik üsluba aksesuarlar xasdır. Məsələn, "qızılı və ya gümüşü" çantalar işdə və hətta gündəlik həyatda etibarlı şəkildə istifadə edilə bilər. Kiçik bir çanta artıq bir axşam geyiminin ixtiyari bir atributudur, təsadüfi bir görünüşdə kök salmışdır.

Çantalar xəz bəzəkləri sayəsində zövqlə geyinən bir xanımın axşam aksesuarına çevrildi. Klassik bir geyimlə belə, heyvan çapı olan bir dəri kürək çantası ala bilərsiniz. Zərif, şərq üslubunda naxışlar, habelə çiçək dizaynı izləri olan çantalardan istifadə etmək çox uyğundur.

Müasir ayaqqabı dəb və rahatlığın qarışığıdır. Dəbli bir görünüş yaradaraq, yüngül şifon geyimlərinizi toxunma sviter və botlarla birləşdirə bilərsiniz. Rahat qadın geyimləri qalın corabda geyilən kobud sandallarla uyğunluq təşkil edəcəkdir.

Rahat kütləvi ayaqqabılar gündəlik geyimlər üçün uyğundur, uzun geyimlər və qadın ələklər, şifon köynək ilə birləşir. Çelsi çəkmələri ayaq biləyinin ortasına qədər davam edir, hamar üst və toxunuşlu əlavələrlə. Kütləvi bir kvadrat topuklu, platformalı və platformasız, kəmərlili və bükülmüş ayaqqabılar aktual görünür.

Eklektik üslub dəb cazibəsinə bilək və biləkdəki bilərziklər ilə cavab verir. Saç zərgərliklərinin paylanması: halqalar, taclar, maşalar və s. Əsas odur ki, aksesuar geyimə uyğun olmalıdır. Böyük bir broş nazik bir

köynəklə, zərif bir boyunbağı isə qalın sviterlə uyğun gəlmir. Məxmərdən, boyunbaqlardan hazırlanmış geniş, əyilmiş şapkalar üslubun xarakterik xüsusiyyətlərinə çevrildi.

Hər detala diqqət yetirin. Ən kiçik bir aksesuar olsa belə, bütün görünüşü dəyişə bilər. Ziddiyyətli birləşmələrdən özünüzü qorumağa çalışın. Aksesuarlar çox olmamalıdır.

Müstəmləkə tərzə safari üslubuna bənzəyir. Hər ikisi də uzaq torpaqların inkişafı zamanı avropalıların görünüşünə işarə edir.

Bunlar qumlu və ya xaki geyimləri, həcmli ciblər, papaqlar və kubok dəb elementləri: ağacdan və ya sümükdən hazırlanmış bilərziklər, boyunbağlar, böyük sırğalar və s.

Eklektizm yalnız üslubların birləşməsində deyil, forma və hisslərdə də özünü göstərə bilər. Məsələn, bu gün aktual olaraq, xəz ilə birləşən dəri gödəkcə, parça və üslubun birləşməsinə aiddir.

Əvvəllər gödəkçələr yalnız sintetik parçalardan hazırlanırdı, məsələn poliester, poliamid və ya neylon. Bu gün isə gödəkçə dəridən hazırlana bilər, bu zaman iş və klassik bir üslubda əla görünəcəkdir.

Eklektizm XX 70-ci illərdə geniş yayıldı. Retro, bohem və etnik üslubun qarışığı 70-ci illərdə qeyd olundu. Etnik üslub xalq geyimlərinin kollektiv obrazıdır.

Hippilər uzun bohem ədəkləri, başlarında etnik zərgərlik və romantik retro köynəklər geyirdilər. Özlərini "çiçək uşaqları" adlandırmayanlar bir az fərqli üslubları birləşdirdilər. Bu gündən bir qədər fərqli olan idman, üslub klassik və qadın formaları ilə kəsişdi. Çox qəşəng və zərif görünürdü.

Kobud və romantik, qadın və cəsarət, uşaq və yeniyetmələrin birləşməsi də eklektizmin bir hissəsidir. Məsələn, qarmaqarışıq üslubda olduğu kimi yüngül geyimlər və ya uzun sviterlərlə birləşən kobud, ağır ayaqqabılar yaxud kombinezon geyimlərlə geyilən dəri gödəkcə.

Təsadüfi geyimi nüfuzlu kolleclərdə və özəl məktəblərdə şagirdlərin geyim formasına bənzəyən tərzdə hazırlayırdılar, məsələn ədəklər, ağ köynəklər və təhsil müəssisələrinin loqotipləri.

Bu gün Şərq dəbi eklektizmə də təsir etdi. Qərb mədəniyyəti həmişə Yapon xalq geyimlərindən ilham almışdır. Şərq üslubuna Avropa praktikliyi və şərq incəlikləri daxildir. Üslubun formalaşmasına təkcə Yaponiya deyil, Çin və Hindistan da təsir göstərmişdir.

Çinin milli geyim üslubunda tikilmiş yaxası olan kimono gödəkçələr, geyimlər və koftalar, zuava şalvarlar və s. Bu geyimlər Avropa və Azərbaycanda geniş yayılmışdır və eyni zamanda çox sevilir .

Dünyadakı heç bir dizayner bu orijinal və şokedici üslubda bir görüntü yaradarkən sizə lazım olan dəqiq tövsiyələri verə bilməyəcəkdir. Geyimdəki eklektizmin xarakterik xüsusiyyətləri hər görüntünün özünəməxsusluğu və fərdiliyidir. Zhanna Aguzarova, Kati Perri, Valery Leontiev, Ladi Qaqanı xatırlayın. Dünya şou biznesin bu ulduzları geyimlərdə eklektizm cəlbədiciləridir, lakin imic tərtibində onları istiqamətləndirən əsas qaydalara tutulmaq olmaz. Başqa bir planetdən olan insanlar unikal, xarizmatik və eyni zamanda inanılmaz dərəcədə zövqlü təəssürat yaradırlar. Çoxları onlarla şöhrət bölüşməyə çalışdı, amma müvəffəq olmadı. Azadlıq, istehza, nüfuzun olmaması, müstəqillik, özünə inam kimi oxşar keyfiyyətləri olan insanlar bu üslubda geyinməyə üstünlük verirlər.

Yuxarıda göstərilənlər dünyanı və özünüzü tanımağınızla birləşməzsə, eklektizm təcrübələri uğursuz ola bilər. Şübhə hissinin fikirdən imtina etməsi üçün bir səbəb olduğu dəqiqdir. Ancaq həqiqətən istəsəniz, kiçik bir yırtılmış cinsə klassik gödəkçə və stiletto yaxud sərt qələm yubka, gümüşü ayaqqabı və idman köynəyi ilə gözəl bir birləşmə yarada bilərsiniz.

Eklektik üslubun geniş imkanları, bu gün məşhur olan təvazökar minimalizmin tam əksidir. Çox rəngli, cəsarətli və cəlbədiciliyi şən bir karnavala uyğundur. Eklektizmin unikallığı onun kütlə ilə qarışmaq istəməyən insanlar tərəfindən yaradıldığında olur. Dünya şöhrətli Keyt Moss, Kati

Perri, Emi Vaynhauz və yerli ulduzlar Valeri Leontiev, Zhanna Aguzarova hər zaman fərdilik və özünü ifadə etmək üçün səy göstərən parlaq şəxsiyyətlərdir .

Haut kutyor dünyasında ən məşhur eklektik üslub tərəfdarları italyan dizaynerləri Domenico Dolce və Stefano Gabbana. Kolleksiyaları üçün müntəzəm olaraq elementlərin gözlənilməz və heyvətəmiz birləşmələrini yaradırlar. İstedadlı sənətkarların bir çox yaradıcılığı əvvəlcə tamaşaçılarda sürpriz, bəzən isə şok yaradırdı .

Uğurlu bir yay yaratmaq üçün qüsursuz zövq və zəriflik tələb olunur. Ən yaxşı sənət əsərlərindən ilham alaraq inkişaf etdirilə bilər. İmpressionistlərin reproduksiyyalarını öyrənmək, köhnə fotosəkillərə baxmaq, qədim oymaların öyrənilməsi əsl aristokratiyanın həyatı haqqında təsəvvür əldə etməyə kömək edir. On il əvvəl dəbdə olan şeylər bu gün artıq aktual deyil. Ancaq onlardan üslub hissi real həyata keçirə biləcək fərdi detalları seçə bilərsiniz. Unikal və təkrarolunmaz geyim tərziləri olan eklektizm bu fürsətə görə təşəkkür edilməlidir.

Müasir bir qadının qarderobu uzun müddət bir üslubla məhdudlaşmadı. Dəb fotoqrafı Taya Nevskaya qızların güman ki, uyğunsuz olduqlarını və bu gün dəb oyununun hansı qaydalarla oynandığını anlamağı təklif edir.

Eklektizm bir ahəngdar görüntüdə müxtəlif üslubların qarışığıdır. Sadəcə imkan verin ki, birlikdə pis görünən geyimlər deyil, düşünülmüş sloqan olsun.

Beləliklə, eklektizmdə yalnız geyim vacib deyil, həm də ümumi görünüş, saç düzüümü, makiyaj, ətir də önəmlidir. Eklektizm, insanların özlərinin yaratdıqları bir dəbdir, bu öz üslubunuzu yaradır və dəb jurnallarında çap olunan qanuna tabe deyil.

1970-ci illərdə dünya dəbi və onun bütün mexanizmləri dəyişdi. Alıcılar bir dominant üsluba riayət etməyi dayandırdılar və müxtəlif kolleksiyalardakı əşyaları birləşdirməyə başladılar. Qadınlar dərhal geyimlərin köməyi ilə statuslarını nümayiş etdirmək üçün deyil, eyni zamanda bir neçə sahəyə sadıqlıq nümayiş etdirərək özlərini ifadə etməyə başladılar.

İndi, nəzəriyyədən praktikaya keçməyi və nələrin bir-biri ilə birləşdirilə biləcəyini və qarışıqların uğursuzluğa düşər olacağını başa düşməyi təklif edirəm .

Geyim, ayaqqabı və müxtəlif üslubda aksesuarları birləşdirmək üçün onların fərdi xüsusiyyətlərini nəzərə almaq və son imic üzərində diqqətlə düşünmək lazımdır. Böyük şeylər ayrı-ayrılıqda yaxşı görünə bilər, ancaq həmişə aydın bir şeyə qarışmayın.

Yaxşı bir görüntü yaratmaq üçün əşyalar rəng, forma, naxış və ya toxumada bir-birinə uyğun olmalıdır. Bütün əlamətlərə bir anda etibar etməyin. Görüntünüzün açarı olacaq bir əlamətə üstünlük vermək kifayətdir. Parlaq rənglərə diqqət yetirin, onlarla qarışdırmaq daha asandır. Beləliklə, görüntünüz səliqəli qalacaq, ancaq möhtəşəm görünəcəkdir.

Əgər yeni qarışıqlar yaratmağa cəsarətiniz yoxdursa, adi birləşmələri dəyişdirin . Bir axşam geyimlərini yalnız yüksək dabanlı ayaqqabılarla deyil, rahat idman ayaqqabıları və qeyri-rəsmi cins və ya dəri gödəkcələrlə də geyin.

Beləliklə, qarışıqlar aşağıdakı təzadlarda yaxşıdır:

- müxtəlif toxumalar (parçalarla oynamaq eklektizmdə maraqlıdır);
- müxtəlif parçalar (yüngül və sıx, və isti);
- müxtəlif üslubların vəhdəti (rəng daxil olmaqla);
- parlaq rənglər (balans doyma baxımından lazımdır);
- ahəngdar çalarlar (hətta əks üslublar barışmağa kömək edir).

Təbiətiniz ilə bir üsyançısınızsa və heç bir qaydaları sevmirsinizsə, şübhəsiz geyimdə eklektik üsluba üstünlük verəcəksiniz. Bu, təməlləri və ciddi standartları olmayan az sayda dəb sahələrindən biridir. Müxtəlif şeylərin köməyi ilə fərdi xüsusiyyətləri ilə asanlıqla orijinal və cəsarətli bir şəkil yarada bilərsiniz.

Bu üslub darıxdırıcı minimalizm üçün yaxşı bir alternativdir və kütlənin diqqətindən kənarda qalmaq üçün əla bir fürsətdir.

Eklektizm bir təcrübədir, yeni görüntülər və ən cəsarətli birləşmələr üçün daimi bir axtarışdır. Şou-biznes sahəsində vizual ansambları Kate Moss və Anne

Hathaway nümayiş etdirir. Dizaynerlərə gəldikdə, fərqli üslubda olan əşyaların birləşməsinin ən yaxşı nümunələrini Mark Jakobs, Dolce & Gabbana, Antonio Marras, Burberry Prorsum, Donna Karan, Calvin Klein, Tommy Hilfiger, Şanel, DKNY və digər dəb evlərində tapa bilərsiniz.

Məşhur Şanel markası tərəfindən maraqlı eklektik birləşmələr təklif olunur. Dəb evi xüsusilə qadın geyimləri və kobud qış ayaqqabıları ilə birləşdirilmiş isti parça kostyumlarından ibarət canlı kolleksiya təqdim etdi. Yeri gəlmişkən, Karl Lagerfeld özünün tərzilə uyğun olmayan kölgələri necə qarışdırmağı da bilir.

Calvin Klein və DKNY klassik idman mövzusunun davam etdirərək, tamaşaçılara platformada sadə klassik geyimlər və kobud atlet ayaqqabıları təklif etdilər.

Orijinal eklektika vahid bir ansambl içərisində qadınlıq və qəddar kişi gücünün birləşməsidir. Bu cür geyimləri ən çox Antonio Marras, Calvin Klein və Burberry Prorsum tərəfindən təmsil olunur. Beləliklə, Antonio Marras qadın üslubuna yarı uyğun A-line geyimlərini kişi üslubunda ciddi həndəsi ayaqqabılarla geyinməyi təklif edir.

2015-ci ilin qış kolleksiyalarında daha bir uyğun eklektik tendensiya fərqli toxumaların parçalarından istifadə idi. Həm bütöv bir ansambl, həm də bir şey çərçivəsində. Ən orijinal variantları Dolce & Gabbana, DKNY, Antonio Marras və digər dizaynerlərdə tapa bilərsiniz. Bir çox kolleksiyada qatlı, parlaq parçalar və rahat trikotaj geyimlərinin birləşməsini görə bilərsiniz.

Xarici geyim xəz paltoları tikmək üçün məşhur populyar bir yamaq üsulu olaraq müxtəlif toxumalar və rənglərdən ibarət dəri, süet və ya xəz birləşməsi ilə təmsil olunur. Məsələn, Dolce & Gabbana, Antonio Marras və Burberry Prorsum. Bundan əlavə, Donna Karan markası haqlı olaraq fərqli toxumaların parçalarının birləşməsində usta adlandırıla bilər. Son qış kolleksiyası, şəffaf ədəklərlə ahəngdar şəkildə zidd olan qaranlıq rənglərdə müxtəlif klassik və tvid gödəkçələr ilə tamamlanır.

Nəhayət, başqa bir maraqlı tendensiya bir ansambl içərisində cazibədar rənglərin qarışığıdır. Prinsipcə, belə bir dəb xüsusiyyət bir çox dəb kolleksiyasında müşahidə olunur, lakin yenə də rəngləri qarışdırmaq ilk skripkaçı gənclər brendi olan Tommy Hilfigerə aiddir. Onun kolleksiyası tək parça geyimlərdən istifadə edərək təsadüfi ruhda hazırlanmışdır. Və əsas bahis izlər və çalarların cazibədar qarışığındadır.

Eklektizmin müəyyən xüsusiyyətlərini vurğulamaq çətindir, çünki bütün görüntünün kontrastı və düşüncəsi üstündür. Xırda şeylər yoxdur. Podiumdan hazır nümunəni istifadə edə bilərsiniz və ya özünüz bir ansambl yarada bilərsiniz. Ancaq eyni zamanda qüsursuz bir dad, inkişaf etmiş bir üslub hissi və təcrübə etmək üçün dönməz bir istək olmalıdır. Ən başlıcası, ilk baxışdan uyğun olmayan şeyləri birləşdirə bilməkdir, çünki bu unikal bir tendensiyanın əsas mesajıdır.

Görünən sadəliyə baxmayaraq, eklektik üslubda geyinmək o qədər də sadə deyil, çünki bu ən mübahisəli sahələrdən biridir. Hətta bir xırda detal belə təəssüratı korlaya və imicinizi gülməli hala gətirə bilər. Bir neçə sadə birləşmə qaydaları mükəmməl ansambl yaratmağa kömək edəcəkdir.

Birləşmə qaydası. Müxtəlif üslubda olan bir neçə şeyi birləşdirsəniz, geyimlərdə ən azı bir element üst-üstə düşməlidir. Xüsusi bir naxış və ya forma ola bilər. Bir sözlə, görüntüyü vahid hala gətirən bəzi ümumi xüsusiyyət.

Rənglərin qarışdırılması qaydası. Heç bir ciddi məhdudiyyət yoxdur, amma yenə də bir parçadakı kölgələrin sayı ilə həddindən artıq olmamağa çalışın. Yalnız uyğun olmayanları birləşdirməyi öyrənirsinizsə, dizaynerlərin qızıl qaydalarından başlayın. “Bir ansamblı üç rəngdən çox deyil.”

Toxumaların qarışdırılması qaydası. Ziddiyyətli parçalardan olan şeyləri qarışdırırsınızsa, düz rəngləri seçin. Əsas tonun ansamblın hər şeyində rezonans etməsi vacibdir.

Dəbli vurğu qaydası. Qaranlıq rənglərdə eklektik bir görünüş seçsəniz, təsiri parlaq vurğu ilə artır bilərsiniz. Ən çox bunlar aksesuarlardır. Məsələn, bir boyun şarfı, kəmər və ya bilərzik.

Ziddiyyətlər qaydası. Ziddiyyətlərdə oynasanız heç vaxt itirməyəcəksiniz. Beləliklə, qadınlıq kişiliyə qarşıdır, kobudluq yüngüllükdür. Məhz bu qarışıqlıq eklektizmin təbliğidir.

Rasionallıq qaydası. Nəhayət, uyğunsuz şeyləri öz aralarında qarışdıraraq, vaxtında dayandırmağı unutmayın. Həqiqətən, eklektik üslubda ən vacib şey, həmişə ilk dəfədə tapılmayan qızıl ortadır və yalnız davamlı cəhdlər. İstənilən bir cəmiyyətdə dəb zövqlü və bənzərsiz görünməyə kömək edəcəkdir.

FƏSİL II. EKLEKTİK ÜSLUB MEMARLIQDA VƏ İNTERYER DİZAYNINDA FORMALAŞMASI

2.1. Memarlıqda eklektikanın inkişafı

Memarlıqda, təsviri və dekorativ-tətbiqi sənətdə eklektika müxtəlif üslublu elementlərin birləşməsindən, başqa məna və təyinatı olan binaların və ya bədii məmulatların üslub tərtibatının ixtiyari seçimindən ibarətdir. İncəsənətdə eklektika adətən hələ öz üslubunu yaratmamış mədəniyyət əsəri üçün möhtəşəm dekorasiyaya xidmət edir. Buna görə eklektika əksər hallarda üslub bütövlüyünün olmaması deməkdir.

Memarlıqda eklektizm XIX-XX əsrlərdə məşhurlaşdı. Bu tendensiyanın Avropada, memarların üslub dairəsini məhdudlaşdırmamaq və fikirlərini ifadə etməkdə daha sərbəst olmağa qərar verdikləri zaman ortaya çıxdığına inanılır.

Memarlar arasında ixtisas artırıldı. İ.Sviyazev - istilik və havalandırma, A.Stackenschneider - suvaq üsulları ilə, K.Ton və N.Efimov - iskala, A.Bryullov və I.Kitner - metal konstruksiyalar, V. Sobolydikov - tıxaclar, V. Hartman - dağıla bilən strukturlar. Çox vaxt binalar memarlar və mühəndislər tərəfindən birlikdə inşa edilirdi.

Memarlıqda eklektizm dəbi rəssamların yeni ideyalar axtarışları əsasında yaranmışdır. Memarlıq tarixinin tədqiqi bir çox sənətkarların köhnə üsullara yiyələnərək, onları artıq mövcud olan texnologiyalarla uyğunlaşdıraraq, yeni, köhnə üsulların yaradılması qərarına, eləcə də müasir tələblərə uyğunlaşan qurğulara gətirib çıxarmışdır. Eklektikada hər hansı bir istiqaməti memarlıq ayrı-ayrı elementlər səviyyəsində qəbul edir, formaları, dekorunu təkrarlayır, lakin miqyasları dəyişir, dizayn daha simvolik olur, onun orijinal ideya istiqamətini itirir. Tez-tez strukturun funksional məqsədi dəyişir. Eklektik qurğuların yaradılmasında konkret tarixi üslubların istifadəsi çox vaxt tənqidçilərin müzakirəsinə səbəb olurdu. Tədqiqatçıların fikrincə, eklektika memarlıqda müasir dövrün yaranmasına təkan vermiş, daha sonra isə ev sahibi və ya dizayner tərəfindən ifadə edilən assosiativ obraza əsaslanan müasir eklektizmin əsasını

qoymuşdur. Tanınmış memarların fantaziyaları köhnə və təzə üslubları müəyyən bir istiqamətdə birləşdirərkən imkan verir ki, qeyri-adi tikintilər yaradılsın .

XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəllərində populyar olan tarixşünaslığın tərəfdarlarından fərqli olaraq, kompozisiyanın ideyasının seçilmiş üslub nümunəsinə (bir növ nostalji) uyğun gəlməsi tələb olunur. Memarlıq eklektikasının yaradıcı üsulu tikintinin funksiyasından asılı olmayaraq orijinal və xarici cəhətdən cəlbədicə əsərin yaradılması məqsədilə ayrı-ayrı üslub komponentlərinin seçilməsini nəzərdə tutur.

Memarlıqda eklektizm üçün dəb sənətkarların yeni ideyalar axtarışları əsasında yarandı. Memarlıq tarixinin öyrənilməsi bir çox ustanı köhnə zəmində yeni yaratmaq qərarına gətirdi, onsuz da məlum olan texnikanı borc götürərək mövcud texnologiyalarla birləşdirməklə yanaşı, binaları müasir tələblərə uyğunlaşdırdı. Memarlıq fərdi elementlər səviyyəsində eklektizmdə müəyyən bir istiqamət alır, təkrarlanan formalar və dekorasiya, dizayn daha simvolik olur, orijinal ideoloji yönünü itirir. Quruluşun funksional məqsədi tez-tez dəyişir. Eklektik binaların yaradılmasında konkret tarixi üslublardan istifadə tez-tez tənqiddə səbəb olurdu. Tədqiqatçıların fikrincə, memarlıqdakı eklektizm yeni sənətin görünüşünə təkan verdi və daha sonra evin sahibi və ya dizayner tərəfindən təkrarlanan assosiativ imicə əsaslanaraq müasir eklektizm əsasını meydana gətirdi. Memarların təxəyyülü köhnə və yeni ilə qarışır, qeyri-adi görüntülər yaradır, buna baxmayaraq tanına bilən və müəyyən bir istiqamət haqqında danışmağa imkan verir.

Eklektika müxtəlif formalı bir qarışıq kimi tarixçilik binasının tərkibində özünü göstərə bilər (Brüsseldə ədalət sarayı). Bu, həm qohum üslubları, həm də tamamilə müxtəlif üslubları birləşdirə bilər.

Yekaterinburqdakı Sevastianovun evi (1863-1866) neo-qotik, neo-antik və neomavritan üslublarını birləşdirir.

Parisdəki Augustine (memar Viktor Baltarın 1860-1871) kilsəsi barokko və roman-bizans üslublarını birləşdirir.

Eklektika elementləri müxtəlif ölkələrin və dövrlərin memarlığında mövcuddur.

XI əsrdə Cənubi İtaliyanın Romanesque memarlığında (Palermo Kafedral Kilsəsi, Palatine Çapel) eklektika ərəb-normand üslubunda özünü göstərdi.

1830-cu illərdə eklektikanın inkişafı klassizm estetikasının böhranı və memarların daha çox yaradıcılıq azadlığına can atması ilə bağlıdır. XIX əsrin ortalarından etibarən memarlıqda və dekorativ incəsənətdə eklektika yeni tipli tikililərin tərtibatında mürəkkəb, çoxsahəli psevdostil oldu. Böyük fasadlarda qotika, intibah və barokko motivləri dekorun kəsr torunu təşkil edirdi. Eklektika memarlıqda motivləri seçmək və yerləşdirmək azadlığına, sonrakı dövrlərdə isə motivlərin sərbəst ixtirasının hazırlanmasına şərait yaratdı.

Avropada və Rusiyada eklektikanın memarlıqda bir istiqamət kimi çiçəklənməsi 1830-1890-cı illərdə baş vermişdir. Çünki incəsənətdə məhz romantik tendensiyalar yeni üslubun əsasını təşkil etmişdir. "Beaux-art" (boz-ar) və "tarixçilik" anlayışları da tətbiq olunurdu.

Rusiyada eklektik memarlığın erkən nümunələrindən biri Sankt Peterburqun Sankt Peterburq prospektində yerləşən Lüteran kilsəsi (1832-1838), A.P.Brülov tərəfindən yaradılmış, Romanesque və qotik memarlığının xüsusiyyətləri, eləcə də klassizmin elementləri memarlıqda göstərilmişdir.

Eklektika XIX əsrin ortalarında və sonunda qərb memarlığında mühüm anlayış idi və o, XX əsrin ikinci yarısında yeni görünüşlə yenidən ortaya çıxdı.

XIX əsrə qədər memarlıqda eklektizm bir quruluşda müxtəlif istiqamətlərin birləşməsində özünü göstərdi. Müəyyən tarixi dövrlərdə memarlıqda eklektik üslub müxtəlif adlar daşıyırdı: 1830-cu illərdə onu romantizm, XIX əsrin ikinci yarısında Boz-ar adlandırırdılar.

Eklektik memarlıq 2 əsas mərhələyə (1830-1860 , 1870-1890) bölünür. Bu zonalaşma Avropa İttifaqına üzv dövlətlərin və RF üzvlərinin cəmiyyətlərində sosial təkamülün, həmçinin zəif çıxarma binalarının yeni təyinatlarının peyda olması səbəbindən baş verib.

İstənilən halda, eklektikliyə meyl həmişə mövcud idi, çünki üslubların qarışığı həm memarlıqda, həm də interyerlərin tərtibatında tez-tez olurdu. Lakin onu yalnız XIX əsrdə, artıq mövcud üslubların ümumiləşdirilməsinə və eyni zamanda yenilərinin yaradılmasına ehtiyac duyulduğu dövrdə müstəqil xətt kimi qəbul etdilər.

Əvvəlcə memarlıq eklektikası mənfi və bir qədər də qəribə bir hadisə kimi qəbul edilirdi, çünki o, məkan və üslubun harmoniyasının ənənəvi qanunlarını pozurdu. Bu fenomen üslubun normalarının olmamasının göstəricisi hesab edilmişdir.

Lakin sonralar, təxminən, XX əsrin ortalarında eklektikanın populyarlığı bir üslub kimi artmağa başlamış, onu tipik və monoton memarlığa alternativ kimi qiymətləndirməyə başlamışdır. Rusiyada bu istiqamətin ən nüfuzlu tərəfdarları sırasına Ştəkenşneyder A. İ, Bykovski M. D, Ton K. A, Kaminski A. S, Kleyn R. İ, Parland A. A, Pomerantsev A. N, Çiçaqov D. N, Şreter V. A və başqaları daxildir.

Hazırda eklektika istənilən kombinasiyaya imkan verir. Bununla yanaşı, eklektika ruhunda yerinə yetirilmiş obyektlər müəyyən üslub və kompozisiya quruluşuna malikdir ki, bu da "memarlıq order"i adlanır. Eklektik üslublu binaların xarici görünüşü və memarlıq xüsusiyyətləri çox vaxt onların funksiyalarından və təyinatından asılıdır. Odur ki, ən gözlənilməz kombinasiyaların tətbiqi ilə eklektik istiqamət müəyyən formal qaydalara əməl edir və eyni zamanda bütün layihələr bir-birindən fərqlənir.

Beləliklə, eklektika üslub diapazonunun və memarlıq variativliyinin genişləndirilməsi baxımından əhəmiyyətli idi. Faktiki olaraq, o, nəinki mövcud obrazları istismar etməyə, həm də yeniləri yaratmağa imkan verib. Hazırda eklektika öz çiçəklənmə dövründəkinə nisbətən daha geniş yayılıb. O, yalnız memarlığa deyil, həm dizayna həm interyerlərə, həm də geyimlərə aiddir.

İstər Rusiyada, istərsə də digər xarici ölkələrdə eklektik üslubda çoxlu sayda layihələr yaradılmışdır: məbəd və muzeylərdən yaşayış evlərinə qədər. Eklektik üslublu memarlıq obyektlərinə bütün dünyada rast gəlinir və bir üsluba mənsub olmağına baxmayaraq, bir-birindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənir. Bu, bir daha sübut edir ki, eklektikanın yaranmasından sonra memarlar öz fikirlərini ifadə etmək üçün daha çox imkanlara malikdirlər.

Eklektik üslubda olan memarlıq obyektı Berlindəki Reyxstaqın binasıdır. Onun qübbəsi şüşədən və poladdan hazırlanmışdır, zirvədə müşahidə meydançası yerləşir. Binanın konstruksiyası yalnız orijinal memarlıq elementlərinin yox, həm də ekoloji enerji sisteminin birləşməsidir.

Skandinaviya memarlığında Osloda yerləşən opera teatrını eklektik binalara aid etmək olar. Daş və metaldan hazırlanmış bu müasir tikili Norveç landşaftına üzvi şəkildə uyğun gəlir və dəniz limanı ilə birləşdirilir. Binanın xarakterik elementi maili damdır.

Amerika arxitekturasında eklektikanın simvollarından biri Nyu-Yorkda "Vulvort" göydələninin binası ola bilər. Bina şaquli bölmələrə bölünür, yuxarıda bir piramida ilə pilləli qüllə, eləcə də yan qüllələr yerləşir. O, XX əsrin əvvəllərində tikilmişdir və hələ də ən diqqətəlayiq obyektlərdən biri olaraq qalır.

Rusiya memarlıq eklektikasının ən parlaq nümunələrindən biri rus-bizans üslubunda K. A. Tonun inşa etdiyi Xilaskar Məsihin məbədidir. Bu bina 36 xarici sütun, 20 tağları, 60 pəncərəsi və 12 xarici qapısı olan binadır. Qızıl örtüklü qübbələr yuxarı daralır. Binanın daxili konstruksiyası 4 sütun tərəfindən dəstəklənir, bütün məbədin ətrafından daxili dəhliz keçir.

Elə binalar var ki, onlar eklektik üsluba yalnız tədricən dəyişikliklər nəticəsində yanaşmağa başlayıblar. Məsələn, Madridin mərkəzində yerləşən Rabitə Sarayı əvvəlcə modern üslubda tikilmişdir.

Böyük Britaniyada eklektikanın çiçəklənməsi 1840-cı ildən 1900-cü ilə qədər olan dövrə təsadüf etdi. O, tez-tez özündə rokoko, qotik, həmçinin ingilis, Afrika, Hindistan motivlərini birləşdirirdi.

Bu üslub hər hansı bir mənfi assosiasiya olmadan lüks və statusun bir təzahürü olmuşdur. İndiyə qədər də İngilis interyerinin nümunəsi hesab olunur. Monumental və zərif mebel, kamin, yumşaq kreslolar və xalçalar ənənəvi və eyni zamanda eklektik interyerin ayrılmaz atributları idi. Səssiz isti rənglər, qaranlıq ağac və saxta bəzək əşyaları, bütün bunlar rahatlıq və etibarlılıq atmosferini yaradırdı.

Rusiyada eklektikanın xüsusiyyətləri neoqotikada, rus-bizans və rus üslublarında ən parlaq şəkildə ortaya çıxdı.

Neoqotik (həmçinin psevdoqotik) bütün dünyada yayılmışdır. Onun üçün barokko elementləri ilə birləşən qotik üslub elementlərindən seçmə istifadə xarakterik idi. Nümunələr Krimdə Qaranquş yuvası və Moskva yaxınlığında Tsaritsa malikanəsi ola bilər

Müharibədən sonrakı illərdə yeni memarlıq formalarının axtarışına ehtiyac yarandı və inkişafın yeni mərhələsi başladı.

XIX əsrin ortalarından etibarən Rusiyada eklektik bir üslub var. Memarlıqda o, daha çox təzad ifadə etdi. Bu istiqamət klassisizmi əvəz edir. Lakin əgər keçmiş üslub şəhərlərə müntəzəm planlaşdırılmışdısa və başlanğıcını mərkəzlərə qoymuşdusa, eklektika məhəllələrin sərt strukturunu doldurdu və şəhər ansamblarını bitirdi.

Eklektika üslubunda memarlıq öz sələflərindən dekorativ elementlərin bolluğu və müxtəlifliyi ilə fərqlənir. Bu, yaradıcı insanlara yaradıcılıq düşüncəsinin genişliyi və fəaliyyəti azadlığı verdi.

Eklektik üslubunun ən parlaq nümunələrindən biri Yekaterinburqda yerləşir. Həm də bu ev Uralda bu istiqamətdə ən ilk qurğulardan biridir. Bina 1860-1863-cü illərdə tikdirdiyi Sevastyanovun qürurlu məmuruna məxsus idi. O, klassik üslubda yerinə yetirilib. Maraqlı bir faktdır ki, Sevastyanovun evinin ilkin obrazının təsviri bu gün də, yalnız bəzi dəyişikliklərlə davam

edib. Daha sonra memar binanı çox dəyişərək yenidən tikdirdi və bütün mümkün üslublarla tikilini bəzədi. O, bir neçə üslub göstərdi və hər şeyi sevdini söylədi. Əlbəttə ki, hər şeyi birləşdirmək dərhal baş vermədi, lakin müasir evdə hər kəs müxtəlif dövrlərin əlamətlərini görə bilər.

Eklektika dövrü istədiyiniz hər şeyi qurmaq və istədiyiniz kimi binaları tərtib edə biləcəyiniz dövrüdür. XIX əsrin sonunda Rusiyada bu istiqamətin inkişafı başlayır.

Lakin eklektik üslubda memarlığın yaradılmasının dəyəri həddindən artıq böyükdür, buna görə də ən gözəl evlər yalnız ictimai bina, kilsələr və ən zəngin sakinlərin tikililəri idi. XIX əsrin birinci rübündə tikilmiş Uvarovlar, şəhər məmurlarının evini klassisizm üslubunda nəzərdən keçirərkən, şəhərlərin simasında hansı dəyişikliklərin baş verdiyini başa düşmək olar. Üslub arasında keçid zaman, evdə kosmetika, əvvəlcə, olduqca sadə idi. Ev sadə və lakonik bəzədilmişdir. Eklektik görünüşündən əvvəl klassisizm aydın şəkildə tənzimlənmişdir. Binaların lakonik görünməsi nəzərdə tutulurdu, evlərin fasadlarında binaların bəzəklərində olduğu kimi sərbəstliyə yol verilməmişdi. Buna görə sadə şəhər sakinlərinin evləri əsasən ciddi fasadlara, demək olar ki, memarlıq dekoruna malik idi. Arxitekturalda eklektika dövrü oyananda, evin hər sahibi binanı istədiyi kimi bəzəyə bilərdi. İndi belə bir formanın quruluşunu edə bilərsiniz, ev sahibinin istədiyi kimi, özü istifadə edəcəyi sayda mərtəbələr. Dekorun istənilən elementləri, hansıları ki, onun xoşuna gəlir, ümumiyyətlə, hər şeyi etmək olar. Şəhərlər çiçəklənir və ayrı-ayrı binaların fərdiliyini əldə edir. Bu, ona görə baş verir ki, onlar tikilir biri-birindən fərqli.

Daha bir maraqlı bina Zageynovun evidir. O, dağ idarəsində kiçik bir məmur idi, sonra xidmətdən ayrıldı və çörək bazarında çörəkçilik ticarətinə başladı. Zageynov dəb əmri ilə evini yenidən qurmağa başlamadı. Lakin əmlak hələ də dəyişdirildi və bu, Memar Reutovun sayəsində 1872-də baş verdi. Bu eklektikanın ən məşhur memarlarından biridir.

Zageynovun evi - eklektikanın unikal növüdür, nəzərə çarpır ki, tikili malikanənin əvvəlki variantından nə qədər fərqlənir. Reutov memarı binanın

dizaynı üçün lepinin müxtəlif variantlarından istifadə edir, hər bir element çox ətraflı və keyfiyyətlə işlənib. Bu işin sayəsində ev çox zərif olur. 1910-cu ildən 1916-cı ilə qədər Zageynovun evində Belinski adına kitabxana, Yekaterinburqun ilk ictimai açıq kitabxanası yerləşirdi. "Belinka" 1899-cu ildə fiziki şəxslərin təşəbbüsü ilə yaradılıb və 1916-cı ildə Belinskinin Vissarionunun ədəbi tənqidinin şərəfinə adlandırılıb. Zageynovun evindən Voznesenski prospektində tikilmiş öz binasına köçdü. Baxmayaraq ki, bina fəal istifadə olunurdu, o qaldı öz əvvəlki şəkildə.

Qarışıq dövrün üslubunda daxili dizayn çox asan idi. Eklektikaya aid olan evləri araşdırarkən, müəyyən rol modellərini ayırd edə bilərsiniz. Bu caiz rəngə gəldikdə isə böyük memar Alfred Aleksandroviç Parlandın yaratdığı "Tökülmüş qan üzərində Xilaskar" məbədinin binasını misal gətirmək olar. Məbədin yaradılmasında rus üslubunun olmasına baxmayaraq, sənətsünaslar xarici görünüşdə bir çox qarışıqlıq tapırlar. Bu məbəd rəngarəngliyi ilə bir çox turistləri cəlb edir. Və bu təəccüblü deyil, çünki bu bina rənglərin mükəmməl birləşməsinin nümunəsidir.

Bir çox üslubun ən yaxşı birləşmələrindən biri Moskva mərkəzində tapılan Lopatina sarayıdır. Bu tikilinin memarı Aleksandr Kaminski idi. Binanın baş fasadının memarlıq ansamblı birinci mərtəbənin pəncərələri, geniş frizada arxivoltların bir-birini əvəz edən filenok kəməri, pəncərələr və ilkin görkəmdə qalmış kaşılar arasında olan döşəmələrlə təmsil olunur. Sütunlar, rizalit və fasad açıları, üç hissəli koşnikov şəklində sandriklər ikinci mərtəbənin pəncərələrini tərtib edir. Konki üzərində bir açılış yüksəkliyi ilə yüksək piramidal dam evin mərkəzini vurğulayır və ümumi küçə ansamblının fonunda bir bina ayırır. Evlə birgə stilistikada XIX əsrin saxta hasarı ilkin formada qorunub saxlanılmışdır. Rəngarəng üzlük kərpicdən hazırlanmış divarlar baş fasadın əsas ornamentini təşkil edir. İkirəngli keramika yapışdırmaları tikmə naxışını xaçla təqlid edir. Tağvari tamamlama ilə parad iki tərəfli qapılar böyük Nikit küçəsində yerləşir. Lopatinanın evi binanın xarici görünüşü və onun eklektik interyerləri arasında üslub birliyinin olmaması ilə fərqlənir.

Memarlıq eklektizminin xarakterik xüsusiyyətləri bunlardır:

- üslubların qarışığı: intibah, barokko, qotik, yalançı rus, bizans və s.
- zərgərlik müxtəlifliyi, dekorativ elementlərin həddən artıq olması;
- müxtəlif qıvrım elementlərin istifadəsi: sütunlar, qübbələr;
- eyni binadakı pəncərə və qapıların formaları dəyişə bilər və s.

E. I. Kiriçenko eklektizmin aşağıdakı dövrlərini (tarixçiliyi bir mərhələ hesab edərək) ayırd etdi:

1800-1810-cu illər eklektizmin yaranması;

1820-ci illərin sonu - 1840-cı illər eklektizm romantik mərhələsinin yetkinliyi;

1850-1860-cı illər eklektizmin yox olması və tarixçilik memarlığının inkişafı;

1870-1890-cı illər tarixçiliyin tam inkişafı.

Memarlıqda eklektizm dəb sənətkarların yeni ideyalar axtarışları əsasında yarandı. Memarlıq tarixinin öyrənilməsi bir çox ustanı köhnə zəmində yeni yaratmaq qərarına gətirdi, onsuz da məlum olan texnikanı bəzə gətirərək mövcud texnologiyalarla birləşdirməklə yanaşı, binaları müasir tələblərə uyğunlaşdırdı. Memarlıq fərdi elementlər səviyyəsində eklektizmdə müəyyən bir istiqamət alır, təkrarlanan formalar və dekorasiya, dizayn daha simvolik olur, orijinal ideoloji yönünü itirir. Quruluşun funksional məqsədi

tez-tez dəyişir. Eklektik binaların yaradılmasında konkret tarixi üslublardan istifadə tez-tez tənqidə səbəb olurdu. Tədqiqatçıların fikrincə, memarlıqdakı eklektizm yeni sənətin görünüşünə təkan verdi və daha sonra evin sahibi və ya dizayner tərəfindən təkrarlanan assosiativ imicə əsaslanaraq müasir eklektizm əsasını meydana gətirdi. Memarların təxəyyülü köhnə və yeni ilə qarışır, qeyri-adi görüntülər yaradır, buna baxmayaraq tanına bilən və müəyyən bir istiqamət haqqında danışmağa imkan verir.

2.2. İnteryer dizaynında eklektik üsluba müraciət

Eklektika interyerdə iki biri-birinə oxşamayan üslubların və fikirlərin süni yolla birləşməsi nəticəsində otaqların yaradılmasıdır.

Bütün həyat tərzimiz müəyyən qayda qanunlara tabedir. Yeni düzüm tərzləri və onların şərtlərindən ibarətdir. Mütləq deyil ki, bu vəziyyət hamının xoşuna gəlsin. Axı, bütün insanlar öz şəxsi zövqlərinə malikdirlər və başqalarını qane edə biləcəklərinə üstünlük verirlər. Dizayndakı üslub, insanların zövqləri və fantaziyalarının müxtəlifliyindən ibarətdir. Dizayn böyük fərqlərə malik ola biləcək həyat sahələrindəndir. "Eklektika" adlı incəsənət sahəsində bir hərəkət var. Bu bədii hərəkət dizayn dünyada ayrı-ayrı üslub kimi qəbul edilə bilməyəcəyinə baxmayaraq, bəzi insanlar eklektikanı aydın hərəkət kimi qəbul edirlər.

Buna baxmayaraq, layihə işlərində bir çox üslubların bir-birinə qarışmasının xaotik olması heç də vacib deyil. Əksinə, eklektik üslubu müxtəlif obyektlərin öz unikal yerlərinə malik olduğu daha ahəngdar bir üslubdur. Bundan əlavə, bütün elementlər arasında sabit əlaqə var. Beləliklə, eklektik üslubunun tərifini verərək, biz aşağıdakıları deyə bilərik: bu üslub xarici görünüşü, bədii zövqü və bütün interyer işin vahid hissəsi kimi görünməsini təmin edən birləşdirici elementlər üçün əla mühit yaradan üslubların birləşməsidir.

Sual yaranır, bu cür tamamilə fərqli şeyləri necə qarışdırmaq olar, bu zaman vahid dizayn üslubu ilə qalmaq olar. Əlbəttə ki, eklektik üslubda interyerin harmonik görünməsi üçün çoxlu yaradıcılıq səyləri lazımdır. Eklektik interyeri dizayner sənətinin gözəl və tamamlanmış əsərlərindən biri edə biləcək mebel, rəng, parça, bəzək və faktura seçiminin bəzi xüsusiyyətləri vardır.

Bu sənət dünyaya istər dizayner üçün, istərsə də sadə insan üçün eyni dərəcədə cəlbedici olan qeyri-adi interyerlərin yaradılması ilə bağlı çoxsaylı nümunələr bəxş etmişdir. Eklektik üslubunda görülən hər bir layihə işində son nəticə üçün bütün interyeri yaradan xırda şeylər mühüm rol oynayır. Eklektik

interyerdə baş verən hər bir xırda məsələ həm ayrı-ayrı hissədir, həm də bütün layihəni vahid bir bütövə birləşdirən hissədir.

Dizayner layihəni - eklektik interyerin yaradılması prosesini əks etdirən nümunəni nəzərdən keçirərkən qeyd etməlidir ki, əvvəlcə bir "skelet" yaradır, daha sonra rəng, parça və bəzək vasitəsi ilə eyni əsəri tamamlayır. Parça eklektik üslubda dizaynın əsas komponentidir. Kumaşın istifadəsi bütün işlərin birləşməsinə kömək edir. Rəng bu yaradılışda obyektlərin yaxınlaşmasında mühüm rol oynayır. Rəng palitrasının rəngarəngliyi eklektik üslubda qarşılaşılsa da, müxtəlif elementlərlə zəngin interyerin xaotik xarakterindən qaçmaq üçün bir neçə neytral rəng saxlamaq daha yaxşıdır.

Eklektik üslubda interyerin dekorasiyası o demək deyil ki, bütün dizaynla həmahəng olan birləşmə darıxdırıcı görünməlidir. Rənglərin harmoniyası mebel elementləri ilə həll edilir və , cəlbedici görünüş yaradır. Eklektik üslub bir çox digər üslublardan götürülmüş müxtəlif elementləri bir sabit interyerdə uyğunlaşdırmır. Əksinə o, bu elementlərdən vahid və cəlbedici incəsənət əsəri yaradır.

Müasir memarlıqda eklektik üslubu yaradan zaman üç əsas üslubdan istifadə olunur. Hansı ki, bununla öz aralarında seçim baxımından uyğun olmalıdır. Otaqların dizaynında eklektika əsasən fərdi elementlərin istifadəsindən ibarətdir. Bu müasir və klassik əşya və materialların istifadəsidir.

Müasir dövrdə eklektik dizayn düşünülməmişin üzərində işləmək deməkdir. Daha doğrusu, interyerdə eklektika dizayn mədəniyyətini real saxlaya bilən ağıllı şəxslər üçün ilham mənbəyidir.

İnteryerdə eklektika konsepsiyası məkanın və ya yaşayış mühitinin keyfiyyəti içəridə olan əşyaların və ondan ibarət olan materialların keyfiyyəti ilə müəyyən edilir. İnteryer dünyası məkanın ümumi görüntüsü, səslər, qoxu, mikroiqlim, təcrübə və onun qeyri-maddi dəyəri üzərində işləyir.

Eklektik dəbdə bir neçə müxtəlif mebel əşyalarından istifadə olunur. Bu uyğunluqlar rənginə, fakturasına , memarlıq formasına görə yaradılmalıdır.

Eklektik üslub başqa başqa dəbləri , detalları özündə birləşdirərək ahəngdar , vahid bir formada otaq yaratmağa dizaynerə imkan verir.

Eklektik interyer peşəkarlar arasında bir neçə mədəniyyətin birliyi adlandırılır. Əksər hallarda müasir eklektika tarixi dövrlərin qarışığını təmsil edir. Məsələn , müasir uğurlu klassizm dəbini imperiya dəbi ilə uyğunlaşdırmaq olar. Bu cür hazırlanmış interyer barokko tərzə adlandırılır. Modelyerin peşəkarlığı ona icazə verir ki, ahəngdar şəkildə dekorativ elementlərdən istifadə edərək, otdelka və mebeli uyğunlaşdıraraq gözəl bir otaq yaratsın.

Eklektika interyerlərdə klassik mənzərələr, ağ-qara foto və ya müasir incəsənətlə yanaşı qala bilər. Lakin, ekspozisiyanın harmonik görünməsi üçün iki kiçik vacib şərtləri bilmək lazımdır. Birincisi saydır – divarda asılı olan çoxlu sayda obyektlər olduqda, gözlərimiz bütün bunları birlikdə qəbul edir və detallara diqqət yetirmir. İkincisi, həmin süjetlərdən və ya pasportdan istifadə edərək kompozisiyanı birləşdirə bilməkdir.

Peşəkarlar arasında eklektik interyerin xüsusi adı var. Bu üslubu, eyni zamanda bir neçə mədəniyyətin uğurlu dialoqu adlandırmaq olar. Əksər hallarda, müasir eklektika tarixi dövrlərin bir qarışığıdır.

Eklektik interyer bir çox xüsusiyyətləri ilə seçilir:

1. Eklektik üslubda işlənmiş otaqlar yuvarlaq künclərlə , geri qalan formalı ciddi şaquli xətlər
2. Eklektik üslubundan istifadə edərkən həndəsi formalar şəklində hazırlanan həssas (dekorativ) elementlər və müxtəlif dairələr formasında mebellərdən istifadə olunur.
3. Divarlarda ipək divar kağızından , qapı və pəncərələr isə yumşaq toxunuşlu ağır parçalarla bəzədilir.
4. Mənzillərdə yumşaq divanlar quraşdırılır ki, onlar da həssas (dekorativ) yastıqlar və hind ədyallarıyla bəzənir. Döşəmələr təbii xalçalarla döşənir.
5. Rəsmlər və güzgülər üçün qızılı zərli çərçivələr seçilir.

6. Eklektikanın ən incəliyi mənzillərdə zərli ağac və ya şüşə çilçiraqlar, döşəmələr dəst və ya hissə-hissə parketlərdən istifadə olunur.

7. Eklektik üslub ilk növbədə rahatlıq və əlverişlilikdir ki, mənzildə yaşayan insanlara keçmişdə və müasir dövrdə olduqlarını hiss etdirir.

8. Dizaynerlərin əsas məqsədi bütün dizayni vahid dəb üslubuyla birləşdirilməsidir

1800-cü illərin manerasında kotteclərin və evlərin tərtibatı bu dizayn istiqamətinin ən yaxşı təzahürüdür. Mücərrəd bədii əsər, xromlanmış çilçiraq və jurnal masası, həmçinin düymələnmiş döymə kreslosu yataq otağının interyerinə inanılmaz kontrast gətirir.

Üslub kimi eklektika interyerdə 1830-cu ildə yaranmışdır. Hətta XX əsrin əvvəlinə kimi çox məşhur olmuşdur. Eklektik üslub interyerdə istifadə edilərək öz inkişafında bir neçə mərhələ keçdi. Eklektizm XIX əsrin tələblərinə tam uyğundur. Eklektik üslubun yaranışı və inkişafı əvvəllər istifadə olunan dizayndakı sadə sərt çərçivələrin darıxdırıcılığıyla əlaqələndirilir. Əvvəlcə eklektizm çoxları üçün zövqsüzlük kimi adlandırılırdı.

Buna baxmayaraq yeni üslub uğurla istifadə olunurdu və inkişaf edirdi. Yeni dizayn üslubu özündə dəbli, rahat, uyğun, cəlbədicə, olan hər şeyi özündən əvvəlki üslublardakı yaxşı fikirləri özündə cəmləşdirirdi. Tamamilə yeni bir şey yaratmağa çalışan avanqard rəssamlar, özləri də istəmədən Hindistan, Çin və Mesopotamiya mədəniyyətlərində istifadə olunan üslubları təkrarlayırdılar.

Eklektik üslubda binaların dizaynı bütün köhnə istiqamətlərin əsasında yaradıldı. Eyni zamanda əvvəllər bilinən üslubları götürərək yeniləşdirib qeyri-adi dəbli olan bir üslub yaratdılar. Beləliklə tədricən yeni bir istiqamət formalaşdı, onun köməyi ilə memarlıq problemləri həll edildi. İstənilən mənzil müasir yeni bir üslubda yaradılırdı. Uyğun və dəbli bir mənzil alınırdı.

İndi eklektizm çox populyarlıqla qəbul olunur. Interyerdəki eklektizm evlərin və mənzillərin interyeri üçün tamamilə yeni bir istiqamətin yaranmasına səbəb olur.

Eklektik üslubda olan interyer Andre Makanın (məşhur şərabçı, qrafik dizayner, interyerdə müasir üslubun tərəfdarı, yazıçı və sadəcə gözəl insan) dizaynında sevimli istiqamətdir. O və həyat yoldaşı Fibi Bruklində gözəl bir ailə evi yaratdılar, burada bütün üslublar bir-birinə qarışdı.

Müasir eklektizm özünəməxsus xüsusiyyətlərə malikdir ki, bunlara üslubun yiğcamlığı və XX əsrin müasir dövründən götürülmüş funksionallıq daxildir. Eklektik üslubda dizayn edilmiş otaqları doldurarkən, mebel rəng və birləşdirilmiş bir neçə üslub vasitəsilə seçilir. Otaqları bəzəmək üçün istifadə olunan bəzəklər xüsusi ayrılık və qıvrımlarla seçilir. Daha doğrusunu desək eklektik üslubda hazırlanan mebellər dinamik bir formaya malikdirlər. Stulların və kresloların kürəkləri qıvrımlar şəklində və zərif naxışlarla bəzəyi, üzəri əla parçalarla örtülərkən mebel parçasına çox böyük zəriflik verir.

Eklektik üslub üçün pərdələr də müəyyən xüsusiyyətləri ilə seçilir. Biserlərin, qənədlərin, qatların lent və kordların istifadəsi - bunların hamısı eklektik üslubda icazə verilir.

İstifadənin rahatlığı və mənzildə yerə qənaət üçün eklektik üslubda çox vaxt nişlərdən və ya geniş sürüşmə qarderoblardan istifadə olunur. Eklektik üslub interyerdə o zaman tam alınır ki, üslubun qaydalarına tam riayət olunsun. Peşəkar bir dizayner tərəfindən hazırlanan eklektik dekorasiya sanki bütün detalları bir neçə əsr boyu toplamış kimi görünür. Müasir eklektizm mütləq təcrübələrdən qorxmayan, zövqünə inamlı insanlar üçün uyğundur.

Memfis dizayn üslubu daxili bəzəkdə yadda qalan bir tendensiyadır. İtalyan memarı Ettore Sotzassanın rəhbərliyi ilə Milanın bir qrup gənc dizaynerləri tərəfindən yaradılmışdır. Memfis üslubu 1981-ci ildə yaranmışdır. Memfis 80-ci illərin daxili dizaynına ciddi təsir göstərirdi. Memfisin konsepsiyası dizayn üçün qaydaları rədd etmək idi. Üslub yaradıcı sərbəstliyi təbliğ edirdi. Bundan əlavə bu istiqamət dünyada uzun müddət qalacağını tələb etmirdi. 2014-cü ildə Dukson Tennis muzeyində “Memfis” üslubuna həsr

olunmuş sərgi keçirildi. Karl Lagelfeldin Monte Karlodakı evi, digər öz mənzilləri memfis qrupunun hazırladığı mebellər ilə təhciz edildi.

Ettor Sotsassa görə dizaynda funksionallıq kifayət deyil. Dizayn həssas və əyləncəli olmalıdır.

Memfis dizayn qrupu 1988-ci ildə ayrıldı. Yaşadığımız dövrdə bu ekzotik üslubun bir çox davamçılarını görə bilərik. Gənc dizaynerlər memfis ekzotikliyinə heyrandırlar.

İtalyan dizayn evi olan Kartell, Salon del Mobili çərçivəsində memfis üslublu əsərlərin sərgisini təşkil edərək Ettor Sotzassa təşəkkür etdi. Sərgidə 10 il əvvəl Sotzass tərəfindən Kartell üçün hazırlanmış altı vaza və iki taburet nümayiş olunmuşdur. Bundan əlavə özünəməxsus yeganəliyi ilə məşhur olan “Madmazel Filipp Stark” kresloları nümayiş etdirilmişdir.

Postmodernizm dövrünün digər üslublarından fərqli olaraq, memfis üslubu işlərinin intellektual tərkib hissəsi ilə bağlı daha az çaşqın görünürdü.

Şübhəsiz memfis üslubu dizayn dünyasını öz fikirləri ilə alt-üst etmişdir. Cəsur və parlaq fikirlərin təbliği sayəsində bu üslub bir çox ölkələrdə tanınmağa başladı.

Dəbli müasir sənət dizaynı ümumiyyətlə qərb və şərq, köhnə və yeni ilə qarışıq bir üslub yaradır. Bu art deko və etno adlandırılır. III minilliyin əvvəllərində yeni üslublar stilistik tərkibi baxımından çoxkomponentlidir. Əksər hallarda bir-birinə yaxın olan tarixi üslublar qarışdırılır. Məsələn: klassizm və imperiya, barokko və müasir. Əşyalar bir-birinə zidd olmadan içəridə ahəngdar şəkildə birləşən bir kompozisiya əldə edilir. Sonda tamamilə unikal, canlı, fərdi bir kompozisiya ortaya çıxır. Belə bir evin bütün görüntüsü bir-birinə əks olan üslubda qurulmuş, lakin əsas xüsusiyyəti rahatlıqdır. Müasir interyerdə bu görüntü çox uyğunluq təşkil edir. Eyni zamanda müasirlik keçmişin estetikasına əsaslanır. Müasir dizaynda yumşaq mebel, bir neçə dövrdən sağ çıxaraq yaşamış sandıqla yanaşı durub interyeri tamamlayır.

Təbii materiallar kənd üslubu ilə əlaqələndirilir, səyahət həvəskarları evi müxtəlif ölkələrin suvenirləri ilə bəzəyirlər. Qonaq otağı müxtəlif yollarla bəzədilə bilər. Bu bitməz yaradıcı bir prosesdir.

Divarları gözəl dizayn etmək çox vacibdir. Şəkillər maraqlı çərçivələrdə yerləşdirilə bilər. Bu dizayn eklektik üsluba ideal uyğundur. Yaxşı bir freska, hətta 3D quraşdırmada bura uyğun gəlir.

Ev canlı bir orqanizmdir. Zamanla sakinləri ilə birlikdə inkişaf edir və həyatımız kimi, ziddiyyətlərdən ibarətdir. Bir mənzil alarkən və ya sadəcə daxili interyeri dəyişərkən, çoxları üsluba tamamilə uyğun olmayan əşyaları obyektdə uyğunlaşdırmağa çalışırlar. Ancaq təcrübəli bir dizayner üçün həll edilə bilməyən bir dizayn yoxdur. Kiçik, düşüncəli bir fikir və ən sevdiyimiz bir əşya interyerdə öz yerini tapır və bu şəkildə yaradılan eklektizm çox ahəngdar olduğu ortaya çıxır.

Füzyon üslubu həyatımıza möhkəm bir şəkildə daxil oldu. Moskva klubları füzyon musiqili partiyalar təklif edir. Moskva restoranları getdikcə menyuya füzyon tərzli yeməklər daxil edirlər. Yeni trend dəbdə də diqqətdən kənarda qalmadı.

İnteryerdə bir-birinə uyğun olmayan üslubların birləşməsidir: İtaliyadan bir kreslo və Filipp Starkdan bir lampa, yüksək texnologiyalı vanna otağı və imperiya qapıları. Bütün bu eklektizm “füzyon” adlandırılır. Bu üslub indi dəbdədir, çünki kosmosdan kənarda və qaydaları olan dünyamızda, səfərdən gətirilən bir Fransız masası üzərinə Afrika keramik vazası qoymaq asandır nəinki üslub qaydalarına riayət etmək. Həm gözlərimiz sevinir, yeni xoşumuza gəlir həm də əsaslandırma var.

Təzə bir üslubu öz mənzilinizdə, yəni füzyonu görmək istəyirsinizsə, onda interyerdə tacirlərin evindəki kimi yeddi filə də yer olacaq, hətta samovar üçün də yer tapılacaq.

Füzyonda əsas qaydalar aşağıdakılardır:

1. Qarışdırmamaq daha yaxşıdır. İnteryerdə az əşyalardan istifadə olunmalıdır. Əşyalar bir-birini vurğulamalıdır və elə yerləşdirilməlidir ki, mənzilin ölçüsü kiçilməsin.

2. Yaxşı zövqü xatırlamaq. Bəzən qədimi bir samovar XIV əsrin Ludovik üslubundakı kimi yataq otağını bəzəyə bilər.

3. Tələsmək lazım deyil. Əşyaları düzgün seçmək onları qabiliyyətlə və düşüncəylə müqayisə etmək lazımdır. Otağın mərkəzində durub gözləri yumub hərəkət etmədən nə görmək istədiyinizi xəyal etmək. Füzyon birinci növbədə fen-şuydu (çin üslubu).

4. Füzyon cəsarəti sevir. Mənzilin ümumi dizaynı sərt, düz perpendikulyar metaldan hazırlanmış qızıl suyuna salınmış əyri dəmirlər. Divarda qabalenlər, drenaj sapının əvəzinə maral buynuzu. Bu görünüş qeyri adidir və gələn qonaqlar heyratə gələcəklər.

Ancaq unutmaq lazım deyil ki, füzyon interyerə çox şən və rəngarəng birləşmə verir. Bu üslub ən çox böyük ölçülü evlərdə yaxşı istifadə olunur.

Mütəxəssislərin rəyinə görə füzyonu təkcə interyerdə deyil, mənzilin işıqlandırılmasında da istifadə etmək olar.

Yataq otağında və ya mətbəxdə işıqlandırma arı pətəyinə bənzər qərribə formalı lampalar və ya mənzildə müxtəlif yerlərdə açılmış üzüm salxımlarına bənzər çilçiraqlar buna misaldır.

İstəsəniz bir otağın içərisində müxtəlif üslubların mükəmməl birləşməsini tapa bilərsiniz.

Müasir sintez edilmiş interyerlər müxtəlif mövzular, istiqamətlər, üslublarla dolu olan həyatımızın müxtəlifliyini əks etdirir və həmin ev orijinallığı və cazibədarlığı əldə edərək canlanır. Ancaq özünə, zövqünə inamlı, cəsarətli insanlar belə bir eksperimentə qərar verərək evlərin və mənzillərin bu tərzdə qurulmasına razılaşırlar.

Mənzillərdə daxili müasir eklektika rokoko mebellərinin oynaq ayrılıqlarının və minimalizmin sərt həndəsi cizgilərinin birləşməsidir. Mətbəx,

qonaq otağı və ya yataq otağının ahəngdar görünməsi üçün müəyyən qaydalara əməl edilməlidir.

İnteryerdə eklektik üslub yaradarkən intibah, klassizm və barokkonun çox uğurlu bir görüntüsünün alınacağı yadda saxlamaq lazımdır. Ancaq bugünkü dövrdə hər hansı bir üslub qarışığı eklektizm adlanır və bir evi müəyyən bir şəkildə bəzəmək dizayner üçün o qədər də asan deyil. Dizaynerlər interyerdə eklektik üslubun mövcud olan üslublardan ən mürəkkəb olduğunu isbatlamışlar. Qarışıq üslublar ideal bir zövq hissi, incə və qüsursuz olmağı tələb edir, çünki antik mebel və futuristik bir birləşmənin kompozisiyasının alınması çox çətindir.

Eklektik üslublu interyer dizaynında yalnız müxtəlif dövrlərə aid mebel və şaf deyil, başqa-başqa rəng ahənglərində istifadə etmək olar. Qarışıq üslubun yaradılmasının mürəkkəbliyi, bir layihə çərçivəsində zahirən uyğun olmayan əşyaların harmonik şəkildə birləşməsidir.

Bu üslubda birləşdirici ton kimi divarların, döşəmələrin və tavanların rənglənməsi üçün neytral rənglərdən istifadə olunur. Tərtibatda miqyas mühüm rol oynayır. Ön planda daha kiçik obyektlər, arxa planda isə iri obyektlər yerləşdirilir. Ziddiyyətlər üzərində qurulan bu üslub, sadəcə az fərqlənən elementlərdən deyil, fərqli dövrlərə mənsub elementləri özündə birləşdirir. Bir layihədə ancaq üç üslubdan istifadə etmək olar. Ümumi harmoniyaya nail olmaq üçün bir qammada müxtəlif aksesuarlardan istifadə etmək lazımdır. Boyaları seçərkən bir kompozisiyada göy qurşağının bütün rəngləri olmalıdır.

Eklektika ən qeyri-adi və cəsarətli ideyaların təcəssümü üçün ideal üslubdur. Bu üslubdan əsasən səyyahlar və kolleksiyaçılar çox istifadə edirlər.

Otağın dekorlarını uzaq səyahətdən gətirilmiş müxtəlif süvenirlərlə bəzəmək olar. Müxtəlif dövr və üslublara məxsus əşyalar, tarixi elementlər ailənin hər bir üzvünün özünü mənzildə rahat hiss etməsini təmin edəcək.

Eklektik təbii çalarlara üstünlük verir. Bel, krem, qəhvəyi rənglə uyğunlaşmış boz rəng mebelin daha parlaq rəngi ilə ahəngləşərək çox gözəl dekor yaradır.

Eklektik tavan bir və ya iki səviyyəli ola bilər, bu da vizual genişlənməyə imkan verir. Divarları bəzəmək üçün neytral tonda divar kağızlarından, lepnin, freskalar və qobelenlərdən istifadə olunur. Döşəmə təbii ağac növlərindən hazırlanır. Eklektik üslublu mebel dinamik formalara malikdir, o ağac üzərində öymə ilə hörülmüş detallarla və qıvrımlar şəklində naxışlarla bəzədilir. Eklektik üslubda otaqların dizaynında müxtəlif üslub və dövrlərin mebellərindən istifadə olunur.

Eklektik üslub müxtəlif dekorasiyalar ilə doludur. Bu üslubda səyahətlərlə bağlı aksesuarlar – Çin qabları, Yaponiya ekranları, parça xalçalar və dünyanın hər yerindən gətirilmiş suvenirlər öz təcəssümünü tapa bilər. Eklektik üslub müxtəlif dişləmələrə, pərçimlərə, lentlər və lələklərlə bəzədilmiş çoxsaylı yastıqlara və pərdələrə üstünlük verir

Bu gün bir konkret üsluba aid edilə bilməyən interyeri eklektik interyer adlandırırlar. Hər hansı bir daxili konsepsiya kimi eklektika müəyyən qaydalara malikdir və bundan əlavə də bu işdə ən çətin üslublardan biridir. İlk baxışdan eklektika hər şeyin qarışığıdır. Daxili dizaynda bu bir otaqda super minimalist və hətta turistik obyektlərin yanında çox köhnə və yeni dəbli mebel ola biləcəyini bildirir.

Rənglər və toxumalar da qarışdırıla bilər, çünki eklektik üslub bütün qarışıqlar və birləşmələr haqqındadır.

Əlbəttə interyerin bütün detalları bir-birinə yaxşı keçməlidir. Eklektik interyerlər bir qayda olaraq kifayət qədər fərdi və bədiidir. Bu üslubda evlər heç nəyə bənzəmir.

Eklektika müxtəlif üslubların, fikirlərin və nəzəriyyələrin birləşməsidir. Eklektika müxtəlif dövrlərdən və müxtəlif mənşələrdən alınmış məlumatları bir layihə çərçivəsində birləşdirmək sənətidir.

Əlbəttə bu üslub yeni fikir, çoxlu səy və yaradıcılıq tələb edir ki, interyer mükəmməl şəkildə görünsün və eyni zamanda onun hissələri məntiqi şəkildə bir-biri ilə bağlansın. Eklektik üslub o vaxt yaxşı alınır ki, bütün bu tələblər yerinə yetirilsin. Birləşdirici fon kimi, bir qayda olaraq bir növ neytral rəng istifadə olunur. Eklektikada ənənəvi klassik, etnik, müasir, retro və s. kimi müxtəlif üslubların kompozisiyasını yaratmaq mümkündür ki, bu da heyvətamiz nəticələr əldə etməyə imkan verir. Bu bəzən çox zövqsüz və ya daha çox dəbli görsənə bilər. Buna görə də eklektikanı ardıcılığı olmadığına görə tənqid edirlər. Amma asanlıqla stilistik durğunluğu aradan qaldırmaq mümkündür, həmçinin onu yeniləmək çox sadə və maraqlıdır. Həm də o ev sahiblərinin müxtəlif ehtiyaclarını təmin etməyə kömək edir. İstər neoklassizm olsun, istərsə dəbə düşmüş vintaj, bu üslub dəbin qaydalarına riayət etməyərək özünün xüsusi, yeganə və şən çalarlarını yaradır.

Kontrastları birləşdirmək yaxşı bir üslub üçün eyni mebel seçməkdir. Bu yanaşma bir çox müasir eklektik interyerlərdə çox gözəl işləyir. Dekorun böyük əhəmiyyəti var. Mebel və aksesuarlar çox vacibdir.

FƏSİL III. EKLEKTİK ÜSLUB MƏŞHUR MODELYERLƏRİN YARADICILIĞINDA

3.1. Con Qalyano yaradıcılığında eklektika fəlsəfəsi

Yüksək dəb dünyasını təəccübləndirmək çox çətindir. Lakin məşhur Britaniyalı dizayner Con Qalyano özünün eklektika və avanqard üslublarında yaratdığı kolleksiyalarla bunun dəfələrlə bacarmışdır. O öz inqilabi fikirləriylə və “Kristian Dior” dəb evinin köməkliyi sayəsində böyük şöhrətə sahib olmuşdur. Hətta onu dünya dəbinin şahı adlandırmışdılar. Onun eyni zamanda sevimli pərəstişkarları və sevməyən tənqidçiləri vardı. Qalyanonu hərdən “faciəvi insan” və “enmiş şah” da adlandırırdılar. Buna baxmayaraq o yeni- yeni gözəl sənət əsərləri yaratmışdır. Eklektik üslubda işləyən Qalyano çox tanınmış insanların geyimlərinin dizayneri olmuşdur: Şahzadə Diana , Keyt Blanset və.s . Onun sərgilərində həmişə birinci cərgələrdə tanınmış ulduzlar : Nikol Kidman , Demi Mur , Selin Dion və Kristin Skott Tomas əyləşmişlər.

1995 -ci ildə əvvəlcə Givenşi dəb evinin sonra isə 1996- ci ildə Dior dəb evinin direktoru olduqdan sonra, gecə qadın geyimləri ilə məşğul olmağa başlayır. Bunun sayəsində onun kolleksiyalarından geyinən qadınlar nağıl şahzadələrinə çevrilirlər. Qeyri adi lekallarla, toxunuşlarla, kaskadlı krujevalarla hazırlanan geyimlər möhtəşəm bir dəb əsərlərinə çevrilirlər.

Maliyyə vəziyyəti yaxşılaşan kimi o, özünün arzusunu reallaşdırır və öz dəb evini açır. Onun dəb evi Londonda köhnə kukla fabrikində yerləşirdi. Qalyanonun dəb evinin kolleksiyası özünün qeyri adi yenilikləri ilə hamını təəccübləndirir. Onun öz dəb evində yaratdığı kolleksiyalar Dior dəb evindəki kolleksiyalarından çox fərqlənirdi. O qiymətli qaşlarla , aplikasiyalarla, naxışlarla geyimlərə elə bir gözəllik verirdi ki, hər kəs onun yaratdığı geyimlərə heyran qalırdı. Onun yaratdığı (1994-cü ildə yaz- yay kolleksiyası) “ Prinsessa Lukresiya” kolleksiyası bunun nümunəsidir.

Bilmədən əlinə düşmüş bir qəzet səhifəsində çap olunmuş məqalə:çar Nikolayın , çariça Aleksandra və onların beş övladlarından üçünün həyatı. Bu məqalə ona o qədər təsir etmişdi ki, o yeni kolleksiyasını yaratmışdır. 1997-ci ilin noyabrında Qalyano Moskvada ilk butikini açır. Onun fantaziyaları o qədər çox şaxəlidir ki, o yaşamadığı XVIII əsrin geyimlərinin cizgilərini çox dəqiqliklə göstərə bilirdi.

Qalyano həm öz dəb evində həm də Dior dəb evində işləyərək bir ilə on iki kolleksiya hazırlamaq qabiliyyətinə malik idi.

Con Qalyano 1960-cı ilin noyabr ayında anadan olmuşdur. Atası Juan çilingər işləyirdi, anası Anita isə evdar qadın idi. Dizaynerin yazdığına görə anası ona və iki bacısına flaminqo rəqsini öyrədirmiş. İspaniyanın yaxınlığında Qibroaltarda yaşadıklarına görə ona uyğun ad seçmişlər – Xuan Karlos Antonio Qalyano Qilien. Qalyano altı yaşı olanda ailəsi ilə Londona köçürlər. Məktəbi bitirdikdən sonra Con Müqəddəs Martini kollecinə qəbul olur. Kollecdə Con yaradıcılıq və rəssamlıq sənətinə sahib olur. Oxumaqla yanaşı Con Milli teatrda işləməyə başlayır və burada tarixi kostyumlarla maraqlanır. “Qeyri adi” və ya “İnanılmaz” adlandırdığı diplom işində səkkiz geyimlə hamını təəccübləndirdi.

Onun ilk kolleksiyasını Avanqard geyimlərlə maraqlanan “Bravn`s” butiki almışdır. Həmin butikin daimi müştərisi olan Amerika müğənnisi Dayana Ross dizaynerin bütün jilet kolleksiyasını almışdı. Bunula da Con tanınmağa başlamışdır. Ona Amerikaya köçmək təklifi edilmiş, lakin o imtina etmişdir. Ancaq London cəmiyyəti üçün işləyəcəyini bildirmişdir. Onun arzusu öz tərzini yaratmaq idi. 1987-ci ildə o buna nail olur. Böyük Britaniyanın ən yaxşı dizayneri adına layiq görülür.

Conun yaratdığı əmək və jiletlər ona nə maddi nə də ki, mənəvi cəhətdən köməklik etmir, başqa sözlə desək öz işindən razı qalmır. Qəti qərara gəlir ki, dəbin paytaxtı hesab olunan Parisə köçsün. Deyilənlərə görə dizaynerin müflüsləşməsinin səbəbkari özüdür, çünki dəyişkən fikirli bir xarakterə sahib idi.

Parisdə dizayner işləmək üçün fabriklərin birində bir otaq kirayə götürür. Con Qalyano amerikalı redaktor Voque Annoy Vinterlə tanış olduqdan sonra sənət fəaliyyəti tamamilə dəyişdi. Onun qeyri adi cizgilərlə yaratdığı geyimlər rəngarəngliyi ilə , bəzəkləri ilə hamını əsasən də qəzet işçilərini təəccübləndirdi. Portuqaliyanın tanınmış qızlarından olan Sao Şeyumberje Con Qalyanonun “Enmiş mələklər” adlı kolleksiyasının sərgisi üçün öz imarətgahını təqdim etmişdir. Bu sərgidən sonra 1995-ci ildə Conu Givenşi dəb evinin yaradıcı direktoru təyin olundu. Sonrakı iki ildə dizayner “Balensiaqa” dəb evinin kolleksiyasının çıxışları ilə məşğul olmuşdur.

1996-cı il Con Qalyanonun sənətinin ən yüksək zirvəsi idi. O “Kristian Dior” dəb evinin rəhbəri olmaqla italyan Confranko Ferronun yerini tutmuşdu. Birinci “Afrikanka” kolleksiyası dünyanın ən böyük sensassiyası oldu. Kristian Dior dəb evi həmişə qadınların incəliyini, onların qeyri adiliyini aşkarlayırdı. Bu üslub ibtidai icma dövründəki qadınları da təqdim etmişdir. Dizayner maddi və mənəvi vəziyyətini yaxşılaşdırmağa başlayır.

Onun rəhbərliyi ilə “Kristian Dior” dəb evinin maliyyə vəziyyəti on dəfə artır. Con Dior evinin işçilərinə belə bir açıqlama verdi ki , dəbin əsas köməkçisi səyahətdir. Con Qalyanonun kolleksiyası onunla seçilirdi ki, o spesifikdir. Ayrıca özünün qəhrəmanları üçün – Luizi Bruks, Rudolfu Nuriyevə , Lukreçii Bordjiy , Skarlett Oxare və.s dəbli geyimlər hazırlayırdı.

Bu kolleksiyalara elə bir ad vermişdir ki, həmişəlik yadda qalsın. “Gənc prisessa Lukresiyanın inqilabi Rusiyadan qaçışı”, “Əfqanıstanın qərb ideallarından imtinası” və s.

2001-2002- ci ilin sezon kolleksiyasını rəngli qammalara və aksesuarlara görə cəhənnəmin inkivizasiyası adlandırmışlar. Bu geyimlərdə məxmərdən və naxışlardan başqa Qalyano lateks , xomut biri-biri ilə ağlasığmaz birləşmələrdən və süni güllərdən istifadə etmişdir.

Böyük dizayner öz kolleksiyasını təkcə qadın geyimləri, jiletlər və kostyumlar ilə məhdudlaşdırmadı. 2008-ci ildə o birinci uşaq geyim kolleksiyasını və Con Qalyano parfümunu sərbəst satışa buraxdı.

Böyük bir firmaya rəhbərlik etməklə Con qərara gəlir ki , özünün brendi ilə ətilər istehsal etsin. Onun köməyinə müğənni Riannanın stilisti Mel Ottenburq gəlir. Mel Diorun direktoru üçün markalı butiklərdən geyim alaraq onları dəyişdirirdi. Onları rəngləyirdi , sirkəli su damcıları ilə bəzəyib və ya bəzi yerlərini yandırırmiş.

Dizaynerin keçmiş köməkçisinin dediyinə görə Conun ayaqqabı geyimi tamamilə ayrı bir mövzu imiş. Təkcə onu demək olar ki , o ayaqqabılarını həmişə iki və ya üç razmer böyük alarmış, həm də onu qaynar suya salarmış və əvvəl atarmış küçəyə ki, üzərindən maşın keçsin sonra geyinsin.

2011-ci ildə öz möhtəşəmliyindən düşən Con içkili vəziyyətdə Paris kafesinin qonaqlarını təhqir etmişdir.

Kristian Dior korporasiyasının 91%, Con Qalyano aksiyasının sahibi Qalyanonu hər iki işdən xaric etdi. Rəsmi qəzet səhifələrində Qalyanonun qovulmasını “Gediş” adlandırmışdılar. Onun yerinə keçmiş köməkçisi dizayner Bill Qeyter gəlir.

2013-cü ildə Con “Sönmüş küldən yaranmış kimi” Anna Vinturun köməkliyi ilə Oscardesa Renta dəb evinə yaradıcı direktor vəzifəsinə təyin olunur. Bir ildən sonra Qalyano müqaviləsinin qiymətinin artırılmasını tələb edir. Amerika qəzetlərinin məlumatına görə marka bələdçiləri Conun komandasına pul ödəmək isdəmirlər.

2014-cü ildə dizayner Letual parfumeriya kosmetik mağazalarına art-direktor təyin olunur. 2015-ci ildə Qalyano Maison Martin Margiela Belgiya brendi ilə yeni kolleksiya təqdim etdi. Təqdim olmuş geyimlərin şəkilləri əvvəlki eklektikadan çox fərqlənirdi. Yeni qayıdışıyla Con Keyt Moss üçün gəlinlik paltarı təqdim etdi.

Qalyanonun 2017-2018-ci ilin payız-qış mövsümü modelləri markeza Luizi Kazatinin ilhamları nəticəsində olmuşdur. Kolleksiyanın əsasını teatralni cizgilərlə yaradılmış palto və kostyumlar təşkil edir. 1998-ci ildə baxmayaraq ki, artıq italyan gözəlləri dəbdə deyildilər, Conun yaz-yay kolleksiyası hart-kurtyor Kasati adı ilə onlara həsr olunmuşdur.

2018-ci ildə Qalyano MENSWEAR təqdimatında Parisdə dəb həftəsində sümük-mavi palitrasını təqdim etdi. Kişi geyimlərini də hətta atlas və çəhrayı güllərlə işləmişdi.

3.2. Mark Jakobs yaradıcılığında eklektikaya müraciət

Mark Jakobs Amerikanın dəb və aksesuar dizayneri, hansı ki dünyanın hər bir nöqtəsində tanınır. Özünün xüsusi markasıyla tanınmış və heç bir yeni təcrübələrdən qorxmamışdır. Dizaynerlər öz aralarında onu padişah Midasla müqaisə edirdilər. Çünki hər bir fantaziyası ilə yaratdığı detallı bütün dizaynerlər əldə etmək istəyirdilər.

Məşhur dizayner – çoxusaqlı yəhudi ailəsinin oğlu, 9 aprel 1963-cü ildə Nyu Yorkda anadan olmuşdur. Valideynləri teatrda agent işləyirdilər. Markın yeddi yaşı olanda atası vəfat edir. Onun xoşbəxt , qayğıkeş usaqlığı sona yetir.

Mark qəzet səhifələrinə müsahibə verən zaman , çox çətin keçməkeşli bir uşaqlıq keçirdiyini söyləmişdir. Valideynlərinin evində çox əziyyət çəkdiyinə görə ata nənəsinin yanına getmişdi. Markın yaradıcılıq həyatında nənəsinin çox böyük rolu olmuşdur. O, Marka zövqlü əşyalardan istifadə etməyi, toxuculuq milləriylə toxumağı öyrətmişdir.

Mark riyaziyyat təmayüllü məktəbi qurtarmış və 15 yaşında tələbə statusu alaraq Ali incəsənət və dizayn məktəbinə daxil olmuşdur. Gənc Mark tanınmış dəb adamlarıyla tanış olmaq üçün “Şarivari” butikinə işə düzəlir. Elə bu iş yerində onun taleyini həll edən hadisə baş verir. O, haqqında əfsanələr danışılan məşhur dizayner Perri Ellisonla tanış olur. Həmin andan Mark dərk eleyir ki, onun həyatını dəb olmadan təsəvvür etmək olmaz və özünün gözəl geyimlərini yaradır.

Mark geyim sahəsinə hələ tələbə ikən 1984-cü ildə meyl etmişdir.

Gənc Mark ən birinci nailiyyətin və mükafatın 1984-cü ildə şəxsən Cester Ueyzberqdən və Elissadan almışdır. Ona tələbələr arasında ilin dizayneri adı verilmiş və “Qızıl bildirçin” mükafatına layiq görülmüşdür. Həmin ildə Mark özünün əl toxunuşlu sviterlərinin kolleksiyasını təqdim etmişdir. Gənc

dizaynerin yazmaq cəhdi “The Sketchbook Label” markasıyla çap olundu. Tənqidçilər kolleksiyanı çox bəyəndilər.

Markın karyerası yüksəlməyə başladı. Onun tərbiyəçisi Perri Ellisin ölümündən sonra , “Perri Ellis” şirkətinə rəhbərlik etməyi Mark Jakobsa təklif edirlər . Dizayner Robertom Datfi ilə qüvvələrini birləşdirərək dünyaya yeni markalı geyim “Jacobs Duffy Design İng” istehsalına başlayırlar.

Dünya dəbinin zirvəsinə qalxmağına səbəb onun şəxsi kolleksiyası “Mark Jakobs Label” olur. Hansı ki, Marka 80-ci illərdə inanılmaz uğur gətirdi. Hətta ona Amerika dizaynerləri sovetinin mükafatı təqdim olundu. O ən gənc dizayner oldu. 1989-cu ildə bu mükafatı alan Mark Daffi ilə, yüksək vəzifələrdə oturan “Tristan Russo” kompaniyası ilə qadınlar üçün geyimlər hazırlamağa başladılar.

Bu hadisədən beş il keçəndən sonra Mark yeni kişi geyimləriylə məşğul olmağa başladı. Ancaq bu ona uğur gətirmədi. Tənqidçilər Markın kiminsə geyimlərini təkrarladığını söylədilər.

Dizaynerin karyerasını bir daha yüksəltməyə LVMH firmasının sahibi Bernar Arno ilə tanışlığına səbəb oldu. Ona marka müdiri kreslosu və fransız “Luis Vuitton” kompaniyasının dizayneri vəzifəsini təklif etdi. Dizayner sevinclə razılaşır və bütün gücü ilə yaradıcılığa başlayır.

Dizayner Mark Jakobs sürprizlər baxımından özünə sadıqdır. Buna görə Mark pərəstişkarları, dəb jurnallarının redaktorları və bütün dəb sənayesinin tanınmış adamları tərəfindən sevilir. Dəb sənayesinin demək olar ki, bütün nüfuzlu nümayəndələri Nyu-Yorkda keçirilən dəb həftəsində dizaynerin nə qədər maraqlı şou təqdim edəcəyini öyrənən kimi dərhal ora yığışırdılar.

Mark Jakobs yenidən təəccübləndirir. Şehirli qədim qəsrin xarabalıqlarını xatırladan dekorasiyaların fonunda yeni ekssentrik kolleksiyanı nümayiş etdirdi. Yeni payız kolleksiyasında diqqəti cəlb edən ilk şey, müğənni Jamiroquai üslubunda şlyapalardır. Kolleksiyanın detallarını görmək çox çətin idi, çünki səhnəyə böyük şlyapada çıxmış ilk model tamaşaçıların diqqətini bütünlüklə ələ keçirdi. Bu nəhəng xəz şlyapa altında qeyri adi geyimlər nümayiş olunurdu.

Çanta kolleksiyasını yaradan zaman usta rəssamlar Takasi Murakami , Riçard Prins və hətta reper Kanil Uestomla əməkdaşlıq etmişdir. “Luis Vuitton” dəb evinin maliyyə vəziyyəti yüksəlir. Birinci il Jakobsun işi üç dəfə artır. Çanta kolleksiyasında Markın ən əhəmiyyətli nailiyyəti “Marc Jacobs Stam bag” modeli oldu. Bu model xüsusilə Kanadalı fotomodel və model Jessika Stem üçün yaradılmışdır.

“Luis Vuitton”la əməkdaşlıq edərək dizayner yeni kolleksiyalar yaradır. Artıq 2006-cı ildə o, 60 ədəd butikin sahibi idi. Öz brendi ilə çoxlu ətirilər , eynəklər , ayaqqabılar və saatlar istehsal etmişdir. Hərdən dizayner fond adıyla futbolcular yaratmışdır ki, üzərində çılpaq musiqiçilərin şəkilləri təsvir olunurdu. Bununla Mark müğənniləri dəstəklədiyini söyləmək isdəyirdi. İstedadlı dizaynerə böyük məmnuniyyətlə kino və televiziya ulduzları müraciət edirdilər. Müştərilər arasında Anna Vintur, Kristi Tarlington, Naomi Kembell və başqaları da var idi. Jakobs paris baleti “Amoveo” üçün kostyumlar tikirdi.

Əlbətdə yaradıcılıq həyatı qalmaqlasız keçməmişdir. 2008-ci ildə Mark 50-ci illərin Şved dizaynerlərindən Qosta Olottsonun işini təkrar etmişdir. Bu işi Amerikanın müxbiri aşkarlamışdır. Amerikanın dizayneri Olofsonun qohumlarına kompensasiya ödəmişdir.

Bunun ardıyla Markın növbəti qalmaqalı : müxbirlər öyrənirlər ki, o süni xəz əvəzinə geyimləri yenot itinin xəziylə bəzəyir. 2013-cü ildə Mark “Luis Vuitton”u tərk edir. Bütün gücünü öz markasının təkmilləşməsinə həsr edir.

Hal-hazırda Mark Jakobs gənclər üçün “Marc by Marc Jacobs”, uşaqlar üçün “Little Marc”, liman xətti “The Marc Jacobs Collection” istiqamətində işləyirdi. Brendin özünün rəsmi veb saytı var , hansı ki yeni çıxmış geyimləri sifariş etmək olar. Marc Jakobsun özünün ətir , aksesuar və aramat mağazinləri var.

Mark çox məhsuldar bir dizayner olaraq qalır. Onun hədsiz teatralını kolleksiyasını gündəlik həyatda geyinmək çox çətin olar.

2018-ci ilin əvvəlində mətbuat Markın qeyri-sabit iş üslubu haqqında danışmağa başladı. Jakobs artıq dəb nümayişlərində iştirak etmir. Onun payız-qış kolleksiyasını çoxlu bantlar, dəri, böyük və kiçik detallar tamamlayır. Yaz-yay kolleksiyasında dizayner parlaq rənglər, çalmalar, yüngül amerikan balaxanları, qadın geyimləri isə hollivud retro üslubunda təqdim etmişdir.

Dəb tənqidçiləri son illərdə Jakobs bir neçə mövsüm əvvəl "eşikdə" deyilənləri balanslaşdıran növbəti karyera yüksəlişini keçirdiyini düşünürlər.

Payız, kolleksiyasında tamaşaçıları dizaynerin fikrincə, parlaq və tam hadisələr gözləyirdi. Bu baxış eklektik, teatrallıq, sanki sehrli bir nağıl sərgisiydi. . Qısa manto (mövsümün yeni trendi), ayaqqabı üzərində böyük iplər, şalvarların və paltarların xüsusi qısaldılmış uzunluğu kimi vurğulanan siluetlər, çox qatlamalı palantinlər bunu açıq şəkildə göstərir. Jakobs materialların və fakturaların zəngin müxtəlifliyindən - parçadan, yundan, jakkarddan, tviddən istifadə etmişdir. Kolleksiyanın rəng palitrası da çox müxtəlifdir qaranın mistik işığından - yaşıl rəngə qədər.

Hər şeyin mümkün olduğu üslub - təqib olunan istiqamət deyil, insanların özləri tərəfindən yaradılan dəb axınıdır. Burada qaydalar, stereotiplər yoxdur.

Müasir dəb eklektikanı sevir, o dizayneri inanılmaz dərəcədə məşhur edir. "Marc by Marc Jacobs" 2014-cü il payız-qış kolleksiyasında ofis kostyumlarını kobud payız-qış ayaqqabısı ilə birləşdirməyi təklif edir və cins kənarlarla işlənmiş klassik pencəkləri nümayiş etdirmişdi. Bu fikirləri dizaynerlər çox bəyəndilər və alqışladılar.

XX əsrin sonu XXI əsrin əvvəllərində xarici ölkələrdə bu istiqamətdə maraqlar sönməyə başlamışdı, lakin hal-hazırda yenidən öz zirvəsinə qalxmağa başlayır.

Mark Jakobs deyirdi: "faktiki olaraq gücə və pula qənaət etməklə, nəyisə kopyalamağı sevmədən, məhz həmin üsluba can atıram. Əlbəttə ki, eklektika məni və dövrü əks etdirir.

Təbii ki, eklektikaya riayət edərək mən kişi minimalizmini və qadın ixtisasını daima birləşdirirəm." Məsələn, tünd yaşıl rəngli uzun naxışlı krujevalı

ətək ilə military üslubunda qısa bir gödəkcə, kişi şalvarı ilə çiçəkli kiçik qadın köynəyi, balıq toruna oxsayan lentlərlə bəzənmiş dəri gödəkcə ilə zərif dar ətək, papaqlı trikotaj kofta ilə acıq kürəkli qara rəngli bir qələm don, ipək ətək ilə kobud toxunuşlu sviter.

NƏTİCƏ VƏ TƏKLİFLƏR

Müəyyən dərəcədə, müasir eklektizm müasir sənətdə ən böyük istiqamətlərdən biridir “əksinə” olaraq, avantüraya, modernizmə və postmodernizmə qarşı çıxan, ətrafını bağlayan və mühafizəkarlıq.

Beləliklə, eklektizm üçün bütövlükdə cəmiyyətin inkişafındakı ümumi meyllərlə əlaqəli mədəniyyətin inkişafı üçün təbii olan bir mənanı tanımaq lazımdır. Hal-hazırda, eklektizm daxili və mebel üçün müasir avadanlıqların stilistik cərəyanını xeyli genişləndirir, yaradıcı təfəkkürün azad edilməsi üçün imkanlar yaradır və müasir insanın yaşayış mühitinin müxtəlif görünüşlərini zənginləşdirir. Əvvəllər olduğu kimi, bu stilistik istiqamətin əsas meyarları və tələbləri qalır - sənət adlandırdığımız bu ənənəvi klassik anlayışda yüksək bədii və estetik keyfiyyətlərə malik müasir interyer və mebel əsərlərini yaratmaqda yüksək peşəkarlıq, dizaynerlərin və sənətkarların yaradıcı istedadı. Eklektizm (XIX əsr, 1830-1890) həmişə fərqli mədəniyyətlərin dialoqunun qaçılmaz nəticəsi kimi mövcud olmuşdur, lakin sənətin əsas prinsipi məhz XIX əsrdə yaranmışdır. Keçmiş üslubların interyerlərində rahat və gözəl olan hər şey dəb və aktual oldu.

Bir çox sənətsünaslar eklektikizmi həddindən artıq sıxlıq və keyfiyyətsiz dad, şəxsiyyətin olmamasında günahlandırdılar. Bununla yanaşı, onun özünəməxsus xüsusiyyətləri var: plastik formalar, bolluğun toxuması, mebelin yumşaqlığı və rahatlığı, dünyanın hər yerindən xırda şeylər ola biləcək çoxsaylı dekorativ elementlər, Şərq, Aralıq dənizi ölkələrinin mədəniyyətlərini xatırladan və s.

İlk baxışdan görünə bilər ki, eklektizmdə qaydalar yoxdur. Əslində bu ümumi bir səhvdir. Bu dəb müxtəlif üslubda olan əşyaların müəyyən bir görünüşdə məharətlə birləşməsinə əhatə edir. Eklektizmdə aydın tələblər və qanunların olmamasına baxmayaraq, ansamblın hər detallı bütün görüntü ilə eyni səslənməlidir. Fərdi şeyləri tək bir kostyumda birləşdirərək, onların arasında ən azı bir oxşarlığın olmasını təmin etməlisiniz. Əşyalar rəng, forma, toxuma baxımından bir-birlərinə uyğun gəlir. Saç, dəri, göz və ya makiyaj

rənglərinin kölgəsi ilə birləşmə də uğurlu olacaqdır. Rəngi eyni, lakin qalınlığı və quruluşu ilə fərqlənən parçaların seçimi gözlənilmədən çox gözəl effekt verir. Məsələn, qanlı ağ ipək geyim bənzər bir kölgə qalın trikotaj hırka ilə mükəmməl bir şəkildə tamamlayır. Dəri geyimi və məxmər gödəkçə, krujeva bluzə və tvid şalvar möhtəşəm görünür. Hər hansı bir rəng birləşməsi rəngin vəhdətinə əməl etsəniz uğurlu ola bilər. Ekstravaqant və cazibədar geyimlər darıxdırıcı monoxrom çalarları qəbul etmir. Qeyri-adi izləri olan doymuş rənglər xoş gəlir. Təsviri turşu boyalarına boyanmış bir çox obyekt ilə çox yükləməyin. Düzgün vurğuları təyin edən bir və ya iki parlaq detal kifayətdir. Məsələn, dodaqlardakı qırmızı pomada və eyni rəngdə ayaqqabılar. Fərqli dəb meyllərinə aid olan şeylərin birləşməsi maraqlı və çətin bir işdir. Məsələn, idmana bənzər idman salonu ayaqqabılarını və romantik bir krujeva geyimi üçün dəri gödəkçə almağa çalışacağıq. Nəticə qeyri-standart və təsirli bir görünüşdür. Ansambladakı parlaq bir cəlbedici nöqtə istənilən görüntünün məntiqi nəticəsi olur. Çox vaxt aksesuarlar vurğu rolunu oynayır. Məsələn, bir çanta, ayaqqabı, bir eşarp, kəmərlər və ya zینət əşyası.

Ancaq bəzi təhlükələr var. Məsələn, səliqəli ofis geyimləri ilə birləşən xuliqan rokçu üslubu eklektizm deyil, gülünc bir tərqiqdır. Eklektik bir şəkildə yaxşı görünmək üçün öz qarderobunuzu və fiqurun xüsusiyyətlərini diqqətlə öyrənməlisiniz. Əşyalarınızın dəyəri və onları haradan satın aldığınız o qədər də vacib deyil ki, əsas bunların sizə uyğun olub-olmaması və onları necə qarışdırmağınızı bilməyinizdir. Ümumiyyətlə, fərqli üslubda olan geyimlərin birləşməsi yeni başlayanlar üçün deyil, inkişaf etmiş olanlar üçün bir vəzifədir. Və bu eklektisizmin başqa bir xüsusiyyətidir: bu üslubu seçərkən çoxlarının bunu başa düşə bilməyəcəyindən xəbərdar olmalısınız.

Dəb meyllərinin ardınca şəxsiyyətinizi düşünün. Sakit bir görünüşünüz varsa, naxışlar, rənglər və qatlama ilə həddindən artıq etməyin. Bir şeyə diqqət yetirin. Əlbəttə ki, rəqəminizin xüsusiyyətlərini unutma. Səhv etməkdən qorxma! Təsvirinizdəki adi birləşmələri dəyişdirin. Eklektizmin əsas sirlərindən biri ahəngdar çalarlar və rənglərin birləşməsidir. Kiçik başlayın və zaman keçdikcə

şəkilləriniz daha da cəsarətlənəcəkdir! Və eklektik bir tərz qarderobunuza yeni bir görünüş verməyə imkan verəcəkdir: qeyri-adi birləşmələrdə darıxdırıcı bir şey tamamilə fərqli bir məna götürür. Sadə qaydalar sayəsində görüntünü hər gün asanlıqla dəyişə bilərsiniz.

İndiki vaxtda tədqiqatçılar bu üslubu çox vaxt "tarixçilik" adlandırırlar. Sonuncu ad, memarlıqda eklektisizmin memarlıq tarixində müxtəlif dövrlərdən gələn üslubların qarışığı və onsuz da məlum üslubların yenilənmiş variantlarının yaradılması ilə xarakterizə olunur. Beləliklə, neo-yunan, neo-qotik, neo-barokko və s. var idi - hər məlum üslub yenilənmiş, "dəyişdirilmiş" bir versiya ala bilər. Arxitekturalarda ortaya çıxan eklektizm tərzini müxtəlif ləkə bəzəklərindən, mürəkkəb dekorativ formalardan istifadə etdi və yüksək cəmiyyət nümayəndələrinin lüks və güc nümayiş etdirmək istəyini əks etdirdi. XIX əsrdə memarlıq eklektizmi Amerika, Avropa və mərkəzi Rusiya şəhərlərinin bütün bloklarını bəzədi.

Ləyaqətli, üzvi görünmək və eyni zamanda hər hansı bir xüsusi üsluba uymamaq üçün necə geyinmək lazım olduğunu az adam bilir. Belə dizayn istedadı və əla zövq, ahəngdar bir daxili dünyası olan insanlara xasdır. Dəb dizaynerləri bu fenomeni eklektik bir üslub adlandırırlar. Tamamilə və ilham vermiş insanların geyimlərində müxtəlif dəb meylləri olan şeylərin inanılmaz birləşməsi mövcuddur. Üslub eyni zamanda sadə və mürəkkəb görünür, buna görə də incəliklərini mənimsəmək üçün mütəxəssislərin tövsiyələrini dinləməyə dəyər.

İSTİFADƏ EDİLMİŞ ƏDƏBİYYAT

1. Москва: Памятники архитектуры 1830—1910-х годов. Альбом. Текст Е. Кириченко. — М.: Искусство, 1977. — 126 с., илл.
2. Кириченко Е. И. Русская архитектура 1830—1910-х годов. — Изд. 2-е, испр. и доп. — М.: Искусство, 1982. — 400 с. — 25 000 экз. (в пер.)
3. Кириченко Е. И. Архитектурные теории XIX века в России. — М.: Искусство, 1986. — 344 с.
4. Пилявский В. И., Славина Т. А., Тиц А. А., Ушаков Ю. С., Заушкевич Г. В., Савельев Ю. Р. История русской архитектуры: Учеб. для вузов. — 2-е изд., перераб. и доп. — С.-Петербург: Стройиздат СПб, 1994. — 600 с. — 25 000 экз. — ISBN 5-274-00728-7.
5. Пилявский В. И. Архитектура Российской империи в эпоху капитализма (середина XIX в. — 1917 г.) // История русской архитектуры: Учебник для вузов. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: Архитектура-С, 2004. — 512 с. — ISBN 5-274-01659-6.
6. Гацура Г. Мебель и интерьеры эклектики. М., 2007; 2011.
7. Лисовский В. Архитектура России XVIII — начала XX века. Поиски национального стиля. — Белый город, 2009. — 567 с.
8. Давидич Т. Ф., Качемцева Л. В. Эклектика в архитектуре. — М., 2016.
9. Власов В. Г. Эклектика, эклектичность, эклектическое мышление. — Новый энциклопедический словарь изобразительного искусства: В 10 т. — СПб.: Азбука-Классика, 2010. — Т. 10. — С. 632—641.
10. Власов В. Г. Триада «историзм, стилизация, эклектика», и постмилленизм в истории и теории искусства // Электронный научный журнал «Архитектон: известия вузов». — УралГАХУ, 2018. — № 63. Архивировано 28 сентября 2018 года.
11. Эклектика – модный стиль в одежде 2020 года: фото и советы стилиста // <https://shoppingcenter.ru/style/eklektika.html>

12. Джон Гальяно – биография, фото, личная жизнь, новости, коллекции 2020 - 24СМИ // <https://24smi.org/celebrity/42164-dzhon-galiano.html>
13. Марк Джейкобс – биография, фото, личная жизнь, новости, коллекции 2020 - 24СМИ // <https://24smi.org/celebrity/9480-mark-dzheikobs.html>
14. Обзор Buro 24/7: Marc by Marc Jacobs, осень-зима 2014 // <https://www.buro247.ru/news/fashion/obzor-buro-24-7-marc-by-marc-jacobs-osen-zima-2014.html>
15. Эkleктика–мода без правил // <https://ru.wikipedia.org/wiki>
16. Игра в эkleктику: почему сочетать несочетаемое — это нормально // <https://www.cosmo.ru/fashion/trends/igra-v-eklektiku-pochemu-sochetat-nesochetaemo>
17. Эkleктика в современном интерьере // <https://proect-peremen.ru/articles/decor-and-handmade/eklektika-v-sovremennom-interere/>
18. Стилъ эkleктика в архитектуре: характерные черты, архитекторы, примеры // <https://fb.ru/article/447411/stil-eklektika-v-arhitekture-harakternyie-chertyi-arhitektoryi-primeryi>
19. Эkleктика – модный стилъ в одежде 2020 года: фото и советы стилиста // <https://shoppingcenter.ru/style/eklektika.html>
20. Эkleктика в интерьере > Дизайн интерьера в стиле Эkleктика (8 пунктов) | Legko.com // <https://legko.com/blog/p/8-punktov-o-stile-eklektika>
21. Стилъ эkleктика в современном дизайне интерьера // <https://museum-design.ru/category/slovar-dizayna/styles/modern-styles/eklektika/>
22. Эkleктика - Архитектурные стили - Дизайн и архитектура растут здесь - Артишок // http://artishock.org/style_a/eklektika
23. Эkleктизм в искусстве – Значение слова «Эkleктизм» в 10 онлайн словарях Даль, Ожегов, Ефремова и др. — Архитектурно Строительный портал // <https://stavnistavim.ru/raznoe/eklektizm-v-iskusstve-znachenie-slova-eklektiz>

Müasir dizaynın formalaşmasında eklektik üslubun fundamentallığı

XÜLASƏ

Dissertasiya işi müasir dizaynın formalaşmasında eklektik üslubun fundamentallığının tədqiqinə həsr olunmuşdur. Aparılmış tədqiqatlar və bunun nəticəsində əldə olunan məlumatlar göstərir ki, eklektik üslub yarandığı gündən bu günə qədər incəsənətin demək olar ki, bir çox sahələrində öz inkişafını tapmış, aktuallığını qoruyub saxlamış və zamanın üslubuna çevrilmişdir. Hal hazırda gənclərin sevimli üslubudur desək heç də yanılmarıq.

Dissertasiya giriş, üç fəsil (altı yarım fəsil), nəticə və təkliflər, istifadə edilmiş ədəbiyyat siyahısı və əlavələrdən ibarətdir.

Dissertasiyanın “Eklektik üslubun tarixi, mənşəyi və yaranma xüsusiyyətləri” adlanan birinci fəslində başlıca diqqət iki məsələ üzərində cəmləşdirilir: Eklektikanın yaranma səbəbləri; Geyim nümunələrində eklektikanın formalaşması.

“Eklektik üslubun memarlıqda və interyer dizaynında formalaşması” adlanan ikinci fəsildə memarlıqda eklektikanın inkişafı və interyer dizaynında eklektik üsluba müraciət araşdırılır.

«Eklektik üslub məşhur dizaynerlərin yaradıcılığında» adlı üçüncü fəsildə Con Qalyano yaradıcılığında eklektika fəlsəfəsi və Mark Jakobs yaradıcılığında eklektikaya müraciət araşdırılaraq öyrənilir.

İşin Nəticə və Təkliflər hissəsində tədqiqata yekun vurulur, nəzərdən keçirilən mövzunun gələcək tədqiqi baxımından əhəmiyyətli olan təkliflər öz əksini tapır.

**Фундаментальность стиля эклектики в формировании
современного дизайна**

РЕЗЮМЕ

Диссертация посвящена изучению основ эклектического стиля в формировании современного дизайна. Исследования и полученные в результате данные показывают, что эклектический стиль развился во многих областях искусства с момента его появления, сохранил свою актуальность и стал стилем того времени. Это любимый стиль молодых людей сегодня.

Диссертация состоит из введения, трех глав (шести подразделов), заключения и списка использованных источников.

Первая глава диссертации, озаглавленная «История, происхождение и особенности эклектического стиля», фокусируется на двух вопросах: причины эклектики; формирование эклектики в моделях одежды.

Во второй главе, озаглавленной «Формирование эклектического стиля в архитектуре и дизайне интерьера», рассматривается развитие эклектики в архитектуре и применение эклектического стиля в дизайне интерьера.

В третьей главе «Эклектичный стиль в творчестве знаменитых модельеров» исследуются творческие искания известного британского дизайнер Джон Гальяно и американского дизайнера Марк Джейкобса.

Раздел «Выводы и предложения» работы обобщает результаты исследования и отражает предложения, которые важны для дальнейшего изучения рассматриваемой темы.

Fundamentals of eclectic style in the formation of modern design

SUMMARY

The dissertation is devoted to the study of the fundamentals of eclectic style in the formation of modern design. Research and the data obtained as a result show that the eclectic style has developed in many areas of art since its inception, has maintained its relevance and has become a style of the time. It is a favorite style of young people today.

The dissertation consists of an introduction, three chapters (six sub-chapters), conclusions and suggestions, a list of references and appendices.

The first chapter of the dissertation, entitled "History, origins and features of the eclectic style" focuses on two issues: the causes of eclecticism; Formation of eclecticism in clothing patterns.

The second chapter, entitled "Development of eclectic style in architecture and interior design", examines the development of eclecticism in architecture and the application of eclectic style in interior design.

The third chapter, Eclectic Style in the Works of Famous Designers, explores the philosophy of eclecticism in the work of John Galliano and the appeal to eclecticism in the work of Mark Jacobs.

The Conclusions and Suggestions section of the paper summarizes the research and reflects the suggestions that are important for the future research of the topic under consideration.

ӨЛӨВӨЛӨР

Şəkil 1. Eklektik üsluba aid geyim nümunəsi.

\

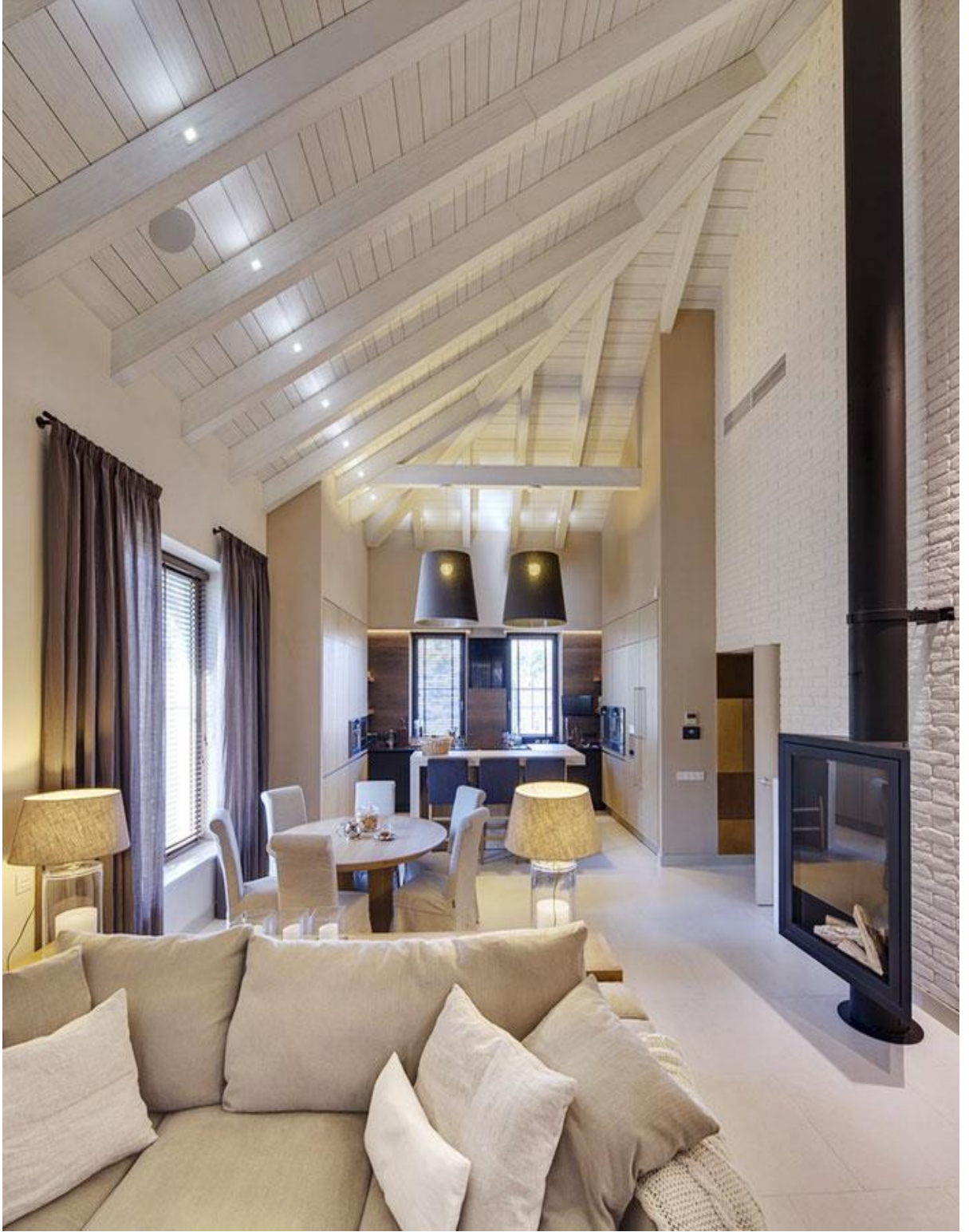
Şekil 2. Eklektik üslubda bir kombin

Şəkil 3. Yekaterinburqda yerləşən “Sevastyana malikanəsi” (1860-1863)

Şəkil 4 . Böyük memar Alfred Alexandrovich Parland tərəfindən yaradılan
“Tökülmüş qan üzərində Xilaskar” məbədidir

Şekil 5. Müasir interyer dizaynına aid eklektika nümunəsi.

Şekil 6. Eklektik üslubda interyer nümunesi.

Şekil 7. Con Qalyanonun eklektik üslubda geyim koleksiyası.

Şekil 8. Con Qalyanonun geyim kolleksiyasından

Şəkil 9. Mark Jakobs 2020 qış kolleksiyası

Şəkil 10. Mark Jakobsun eklektik üslubda 2014-cü il payız - qış kolleksiyası